

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI FUNDACJI
KOLEGIUM EUROPY WSCHODNIEJ
IM. JANA NOWAKA-JEZIORAŃSKIEGO
ZA ROK 2006**

Sprawozdanie zostało sporządzone zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 8 maja 2001 roku w sprawie ramowego zakresu sprawozdania z działalności fundacji.

1. Informacje ogólne

Fundacja pod nazwą Kolegium Europy Wschodniej z siedzibą we Wrocławiu przy ul. Kiełbaśniczej nr 5 została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 19 maja 2001 roku pod numerem 13264.

Fundacja otrzymała następujący numer identyfikacyjny w systemie REGON: 932665258.

Fundacja otrzymała numer Identyfikacji Podatkowej NIP: 897-16-61-731 i jest płatnikiem podatku od towarów i usług VAT.

Kolegium Europy Wschodniej zostało powołane w dniu 9 lutego 2001 roku Aktem Notarialnym złożonym przed notariuszem Lechem Borzemskim z Kancelarii Notarialnej we Wrocławiu przy pl. Solnym 13. Podpisanie Aktu Notarialnego odbyło się w Sali Wielkiej wrocławskiego Ratusza.

Założyciele fundacji:

- Jan Nowak-Jeziorański
- Gmina Wrocław
- Województwo Dolnośląskie
- Zakład Narodowy im. Ossolińskich
- Dom Spotkań im. Angelusa Silesiusa
- Fundacja Krzyżowa dla Porozumienia Europejskiego
- Stowarzyszenie na Rzecz Kultury Europejskiej

Cele statutowe fundacji (za Statutem § 7):

Celem Fundacji jest działalność edukacyjna, kulturalna i naukowa w zakresie:

- 1) zbliżenia między narodami Polski, Rosji, Ukrainy, Białorusi, Litwy i innych krajów dawnego ZSRR;*
- 2) kształcenia w Polsce młodych ludzi z Rosji, Ukrainy, Białorusi, Litwy i innych krajów dawnego ZSRR oraz Europy Środkowo-Wschodniej;*
- 3) działania na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego i myślenia o państwie jako "dobru wspólnym";*
- 4) upowszechniania idei samorządności i samorządu w krajach Europy Środkowej i Wschodniej oraz krajach dawnego ZSRR;*
- 5) sprzyjania rozkwitowi kultury i nauki;*
- 6) upowszechniania sztuk pięknych;*
- 7) działalności naukowo-badawczej;*
- 8) działań na rzecz integracji europejskiej;*
- 9) wspierania międzynarodowej współpracy gospodarczej i rozwoju przedsiębiorczości;*
- 10) upowszechniania i ochrony praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji;*

11) upowszechniania kultury fizycznej i sportu w Europie Środkowej i Wschodniej.

Organami statutowymi Fundacji są: Rada i Zarząd Fundacji.

Honorowym Przewodniczącym Rady Fundacji był do swojej śmierci styczniu 2005 roku był Jan Nowak-Jeziorański.

Przewodniczącym Rady jest prof. Adolf Juzwenko, dyrektor Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, przewodniczący Rady Powierniczej Muzeum Powstania Warszawskiego.

Członkowie Rady Fundacji:

- Jerzy Bahr** - były Szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego; Ambasador RP w Moskwie
- ks. Adam Boniecki MIC** - redaktor naczelny *Tygodnika Powszechnego*;
- Wiesław Dreko** - prezes ZEC-Service Sp. z o.o.
- dr Rafał Dutkiewicz** - prezydent Wrocławia;
- Grzegorz Dzik** - prezes IMPEL SA;
- prof. Bronisław Geremek** - poseł do Parlamentu Europejskiego, były minister spraw zagranicznych RP;
- Stanisław Huskowski** - poseł na Sejm RP, były prezydent Wrocławia;
- prof. Leon Kieres** - Uniwersytet Wrocławski, były prezes Instytutu Pamięci Narodowej;
- prof. Jerzy Kłoczowski** - UNESCO, prezes Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej;
- Jerzy Koźmiński** - prezes Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, były Ambasador RP w Waszyngtonie;
- dr Jan Malicki** - dyrektor Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego;
- prof. Andrzej Nowak** - Wyższa Szkoła Biznesu w Nowym Sączu, redaktor naczelny dwumiesięcznika *Acana*;
- Jarosław Obremski** - wiceprezydent Wrocławia;
- prof. Bohdan Osadczyk** - emerytowany profesor Freie Universitaet w Berlinie;
- Zbigniew Ruciński** - Ambasada RP w Hadze;
- ks. Norbert Frejek SI** - dyrektor Domu Spotkań im. Angelusa Silesiusa;
- Konrad Szymański** - poseł do Parlamentu Europejskiego, redaktor naczelny *Międzynarodowego Przeglądu Politycznego*;
- dr Kazimierz M. Ujazdowski** - minister kultury i dziedzictwa narodowego RP;
- prof. Andrzej Wajda** - reżyser filmowy, laureat Nagrody Oscara;
- prof. Jan Waszkiewicz** - Politechnika Wrocławska, pierwszy marszałek województwa dolnośląskiego;
- Wojciech Zajączkowski** - dyrektor Departamentu Polityki Wschodniej MSZ RP;
- Bogdan Zdrojewski** - poseł na Sejm RP, były prezydent Wrocławia;

Odbyło się jedno posiedzenie Rady Fundacji – w dniu 15 lipca 2006 roku.

Zarząd Kolegium Europy Wschodniej zgodnie ze Statutem jest 1-osobowy. Prezesem Zarządu jest Jan Andrzej Dąbrowski, zam. we Wrocławiu przy ul. Fortowej 6.

W roku 2006 Fundacja Kolegium Europy Wschodniej przybrała imię swojego założyciela: Jana Nowaka-Jeziorańskiego. Od sierpnia 2006 roku pełna nazwa instytucji brzmi: Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego.

2. Działalność statutowa

Szczegółowe sprawozdanie z działalności statutowej (merytorycznej w załączeniu)

3. Działalność gospodarcza

W roku 2006 nie prowadzono działalności gospodarczej.

4. Działalność pożytku publicznego

Fundacja została wpisana w dniu 11 stycznia 2005 roku do rejestru organizacji pożytku publicznego. Prowadzi – zgodnie ze Statutem – działalność odpłatną i nieodpłatną pożytku publicznego:

- a) działalność statutowa nieodpłatna
  - kształcenie ustawiczne dorosłych i pozostałe formy kształcenia, gdzie indziej nie sklasyfikowane
  - projekcja filmów
  - prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie pozostałych nauk humanistycznych i społecznych
  - działalność wydawnicza pozostała
  - działalność zespołów teatralnych muzycznych
  - działalność galerii i ośrodków wystawienniczych
  - działalność domów i ośrodków kultury
  - działalność filharmonii, orkiestr, chórów
  - działalność związana ze sportem, pozostała

- b) działalność odpłatna
  - działalność zespołów teatralnych, muzycznych
  - działalność filharmonii, orkiestr, chórów
  - działalność galerii i ośrodków wystawienniczych
  - działalność domów i ośrodków kultury
  - działalność związana ze sportem, pozostała
  - działalność rozrywkowa pozostała, gdzie indziej niesklasyfikowana
  - działalność związana z tłumaczeniami i usługami sekretarskimi
  - działalność związana z organizacją targów i wystaw
  - nauka języków obcych
  - kształcenie ustawiczne dorosłych i pozostałe formy kształcenia, gdzie indziej niesklasyfikowane
  - produkcja filmów i nagrań wideo
  - projekcja filmów
  - wydawanie książek
  - wydawanie czasopism i wydawnictw periodycznych
  - wydawanie nagrań dźwiękowych
  - działalność wydawnicza pozostała
  - działalność usługowa związana z przygotowaniem druku
  - sprzedaż detaliczna książek
  - sprzedaż detaliczna gazet i artykułów piśmienniczych

- wynajem nieruchomości na własny rachunek
- badanie rynku i opinii publicznej
- działalność fotograficzna

5. Inne dane

a) pracownicy

W 2006 roku w Kolegium Europy Wschodniej były zatrudnione następujące osoby:

- 1/ Jan Andrzej Dąbrowski – prezes Zarządu;
- 2/ Anna Jakóbczyńska – sekretariat KEW;
- 3/ Marcin Romanowski – program współpracy międzynarodowej *Wrocław Solidarity Bridge* (od 1 czerwca 2005 roku) ;
- 4/ Laurent Choquareau – koordynator , umowa pracy wolontarystycznej;
- 5/ Bartłomiej Tomalik – specjalista ds. współpracy międzynarodowej
- 6/ dr Dariusz Dąbrowski – program wydawniczy
- 7/ Helena Prusinowska – program *Study Tours to Poland*
- 8/ Jerzy Rejt – dyrektor programu *Study Tours to Poland*

W ramach umowy z Powiatowym Urzędem Pracy w Kolegium Europy Wschodniej staż odbywała Magdalena Niemczycka.

b) fundacja nie udzielała pożyczek;

d) fundacja na dzień 31.12.2006 roku nie ma lokat bankowych. Fundacja w ciągu roku 2006 umieszczała środki finansowe na krótkoterminowych lokatach bankowych;

d) fundacja nie nabywała obligacji oraz akcji w spółkach prawa handlowego i nie posiada obligacji i akcji;

e) fundacja nie nabywała i nie posiada nieruchomości.

f) fundacja posiada środki trwałe i licencje z tytułu prawa autorskiego.

6. Rozliczenia fundacji z tytułu zobowiązań podatkowych

Fundacja jest płatnikiem podatku VAT. W związku z tym składa co miesiąc deklaracje VAT. Ponadto Fundacja jest płatnikiem podatku dochodowego od osób fizycznych i składa do Urzędu Skarbowego deklaracje PIT-8A i PIT-4 o wysokości pobranych zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych.

Fundacja w ciągu roku korzysta ze zwolnienia z obowiązku składania comiesięcznych deklaracji CIT-2. Na koniec roku obrotowego Fundacja składa zeznanie CIT-8 o wysokości uzyskanych przychodów i poniesionych strat.

Urząd Skarbowy właściwy dla siedziby fundacji: Wrocław Stare Miasto, ul. Inowrocławska 4. Obsługę księgową pełni zgodnie z zawartą umową Spółka Biegłych Rewidentów ELIKS Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu przy ul. Sokolniczej 34, 53-660 Wrocław tel./fax: +48/71 373 59 19; tel.: +48/71 355 67 13; e-mail: biuro@eliks.com.pl .

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI MERYTORYCZNEJ KOLEGIUM EUROPY WSCHODNIEJ IM. JANA NOWAKA-JEZIORAŃSKIEGO W ROKU 2006

I. GALERIA KOLEGIUM

W roku 2006 odbyło się 11 wystaw, artystów pochodzących z różnych krajów Europy. Kuratorem galerii Kolegium, podobnie jak w latach poprzednich, był prof. Marek Stanielewicz z wrocławskiej Akademii Sztuk Pięknych.

• **luty** • „Sankt-Petersburg XX wieku”, Rosja, fotografia

Realizacja zaproszeń, katalogu, afiszy, konferencji prasowej, wernisażu wystawy

Realizacja napisów i logo galerii na szybach witryn galerii

• **marzec-kwiecień** • Mirosław Gandziarski, Polska, fotografia

Realizacja zaproszeń, katalogu, afiszy, wernisażu wystawy

• **kwiecień** • Emanuel Bariqualt, Francja, malarstwo

Realizacja wernisażu wystawy

Uzupełnienie oświetlenia i gipsowanie oraz pomalowanie ścian w galerii

• **maj - czerwiec** • Kateryna Zubakhina, Ukraina, grafika, projektowanie graficzne, introligatorstwo unikatowe, zabawki

Realizacja zaproszeń, katalogu, afiszy, wernisażu wystawy

• **czerwiec** • Siarhiej Plytkewich "Egzotyczna Białoruś", Białoruś, fotografia (w ramach festiwalu Kultury Białoruskiej - Teraz Białoruś)

Realizacja zaproszeń, katalogu, afiszy, wernisażu wystawy

• **lipiec** • Natalia Śliwka - dyplom Wydziału Grafiki ASP Wrocław

Realizacja zaproszeń i afiszy

• **wrzesień** • Mirosław Jahoda, Ukraina, malarstwo

Realizacja zaproszeń, katalogu, afiszy, wernisażu wystawy

Realizacja szatni w galerii

• **październik** • Laima Drazdauskaitė, Litwa, malarstwo, rysunek (w ramach Dni Kultury Litewskiej w Polsce)

Realizacja zaproszeń, katalogu, afiszy, wernisażu wystawy

gipsowanie oraz pomalowanie ścian w galerii

oraz pomoc w realizacji wystawy Giedre Gucaité w Centrum Sztuki Impart (w ramach Dni Kultury Litewskiej w Polsce)

Realizacja zaproszeń, katalogu, afiszy, wernisażu wystawy

• **październik - listopad** • Anna Łysyk, Tamara Bereza, Ukraina, ceramika (w ramach Festiwalu Kultury Ukraińskiej Ukraina Viva!)

Realizacja zaproszeń, 2 katalogów, afiszy, wypożyczenie systemu wystawienniczego do ekspozycji ceramiki, wernisażu wystawy

• **listopad** • Małgorzata Stanielewicz, Polska, grafika warsztatowa

Realizacja zaproszeń, katalogu, afiszy, wernisażu wystawy

• **grudzień** • "Muzyka lata, grafika lata", międzynarodowa wystawa ceramiki i grafiki z Krzyżowej: Polska, Białoruś, Ukraina, Słowacja, Czechy, Niemcy, Rosja, Litwa, Argentyna, USA, Estonia

Realizacja zaproszeń, 2 katalogów, afiszy, wypożyczenie systemu wystawienniczego do ekspozycji ceramiki, wernisażu wystawy

II. TRZECIA WSCHODNIA SZKOŁA ZIMOWA

Wschodnia Szkoła Zimowa organizowana jest przez Kolegium Europy Wschodniej i Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego od 2004 roku. Dyrektorem Szkoły jest dr Jan Malicki.

Szkoła przeznaczona jest dla studentów ostatniego roku studiów humanistycznych, którzy nie przekroczyli 25 roku życia, przygotowujących prace magisterskie (dyplomowe) z zakresu historii i współczesności Europy Środkowej i Wschodniej. Uczestnikami Szkoły mogą być słuchacze z krajów byłego ZSRR, byłego obozu komunistycznego oraz krajów Zachodu. Studenci polscy mogą uczestniczyć w Szkole jako słuchacze gościnni.

Program Szkoły składał się z wykładów prowadzonych przez międzynarodowe grono specjalistów problematyki regionu, seminariów, wizyt w instytucjach naukowych i bibliotekach Wrocławia oraz udziału w programie kulturalnym.

PROGRAM TRZECIEJ WSCHODNIEJ SZKOŁY ZIMOWEJ

Wykłady odbywały się w auli Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, ul. Szewska 37

- Środa, 1 marca
12.00-13.30: seminaria I, II i III
15.00: wykład inauguracyjny *Dokąd zmierza Białoruś?*, prof. Stanisław Szuszkiewicz (Mińsk, Białoruś)

- Czwartek, 2 marca
9.00-11.30: wykład *Perspektywy demokratyzacji Białorusi*, dr Monika Zamarlik (Instytut Studiów Strategicznych, Kraków), dr Marek Figura (Instytut Wschodni, Poznań), prof. Julian Winnicki (Instytut Studiów Międzynarodowych, Wrocław)

12.00-13.30: seminaria I, II i III
15.00: wykład *Polityka wschodnia w Parlamencie Europejskim*, Konrad Szymański
18.00: dyskusja panelowa z udziałem prof. Jerzego Szackiego, red. Adama Michnika, prof. Iry Katznelson, prof. Elżbiety Martynii *Krzywe koło liberalizmu*

- Piątek, 3 marca
9.00-11.30: wykład *West goes East or East goes West? Unia Europejska a kulturowo-historyczne dziedzictwo podziału Europy na Wschód i Zachód*, prof. Barbara Tornquist-Plewa (Uniwersytet w Lundzie, Szwecja)

12.00-13.30: seminaria I, II i III
15.00: wykład *Litewskie odrodzenie narodowe XIX/XX wieku*, dr Bronius Makauskas

- Sobota, 4 marca
9.00-11.30: wykład *Spółeczno-ekonomiczne skutki katastrofy czarnobylskiej - w 20. rocznicę wydarzeń*, Mieczysław Łapanowski (Kijów, Ukraina)

12.00-13.30: seminaria I, II i III

- Poniedziałek, 6 marca
9.00-11.30: wykład *Typologia rządów niedemokratycznych w państwach postkomunistycznych*, prof. Jan Holzer (Wydział Studiów Społecznych, Uniwersytet Masaryka w Brnie, Czechy)

12.00-13.00: seminaria I, II i III

15.00 - 16.30: wykład *Czym jest patriotyzm dzisiaj?*, Marek Mutor (Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP)

- Wtorek, 7 marca
9.00-11.30: wykład *"Dzień zwycięstwa" 9 maja i mechanizm niepamięci w społeczeństwie rosyjskim*", prof. Włodzimierz Marciniak (Studium Europy Wschodniej, Uniwersytet Warszawski, Instytut Studiów Politycznych, PAN)
12.00-13.30: seminaria I, II i III

- Środa, 8 marca
9.00-11.30: wykłady *Cień PRL-u - uwikłanie w system komunistyczny i jego współczesne konsekwencje*, prof. Włodzimierz Suleja (Instytut Pamięci Narodowej, Wrocław), oraz *Problem lustracji w Europie Środkowej i krajach bałtyckich*, Patrycja Bukalska (Ośrodek Studiów Wschodnich, Warszawa)

12.00-13.30: seminaria I, II i III

- Czwartek, 9 marca
9.00-11.30: wykład *Rola samorządu lokalnego i regionalnego we współczesnej Europie*, prof. Jan Waszkiewicz

12.00-13.30: seminaria I, II i III

15.00: wykład *Changes in Eastern and European Europe - the American perspective*, Kenneth Fairfax (USA)

- Piątek, 10 marca
9.00-11.30: wykład *Polityka Europejska nowych członków Unii Europejskiej - priorytety i interesy w ramach stosunków Euro - Atlantyckich (kwestia dalszego poszerzania Unii Europejskiej, NATO, wschodni wymiar polityki Unii Europejskiej)*, dr Brzetysław Danczak (Międzynarodowy Instytut Nauk Politycznych, Uniwersytet Masaryka w Brnie, Czechy)

15.00: wykład zamykający *Rosja-Ukraina - polityka bezpieczeństwa energetycznego Europy*, amb. Jerzy Kozakiewicz (Studium Europy Wschodniej, Uniwersytet Warszawski)

Seminaria odbywały się w Sali pod Kopułą, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, ul. Szewska
37

- **Seminarium I:** *Europa Środkowo-Wschodnia. Dzieje krajów i narodów*, Prof. JAROSŁAW DYMARSKI (Zakład Historii Najnowszej i Ruchów Społecznych, Uniwersytet Wrocławski) , prof. GRZEGORZ HRYCIUK (Instytut Historyczny, Uniwersytet Wrocławski)
- **Seminarium II:** *Stosunki międzynarodowe-polityka zagraniczna-Unia Europejska*, Prof. ELŻBIETA STADTMUELLER (Zakład Studiów nad Unią Europejską, Uniwersytet Wrocławski)
- **Seminarium III:** *Kraje postkomunistyczne - stosunki polityczne, społeczne, kulturowe*, prof. STANISŁAW ZAPAŚNIK (Instytut Stosowanych Nauk Politycznych Uniwersytet Warszawski, Instytut Studiów Politycznych PAN), prof. JANINA FRAS (Zakład Komunikowania Społecznego i Dziennikarstwa, Uniwersytet Wrocławski)

STUDENCI TRZECIEJ WSCHODNIEJ SZKOŁY ZIMOWEJ:

1. Baszyński Oleg
2. Boryniak Oleg
3. Bujak Natalia
4. Bylen Marta
5. Halayko Bohdan
6. Hul Olha
7. Ivanova Julia
8. Kyrychenko Iryna
9. Razgraew Oleg
10. Smetanyuk Ulyana
11. Smyk Witalia
12. Szapowalowa Olesia
13. Romaniszyn Jurij
14. Voytyuk Oksana
15. Czerniecka Katarzyna
16. Hanna Kowalska
17. Słupek Daniel
18. Ułański Jan
19. Wylegała Anna

20. Zaręba Katarzyna
21. C.A., Białoruś
22. K.A., Białoruś
23. L.A., Białoruś
24. V.S., Białoruś
25. Glazyrina Tatiana
26. Pobedinskiy Igor
27. Stefanowicz Małgorzata
28. Svoborovic Jelena
29. Dikich Julia
30. Kaisa Karkkainen
31. Choquereau Laurent
32. Meic Domagoj
33. Harmaniakova Anna
34. Martha Talame

III. TRZECI FESTIWAL KULTURY BIAŁORUSKIEJ

W dniach 8 - 11 czerwca 2006 roku odbył się we Wrocławiu **TRZECI FESTIWAL KULTURY BIAŁORUSKIEJ**.

Patronat nad tegorocznym festiwalem objął Premier RP **Kazimierz Marcinkiewicz** oraz Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP **Kazimierz Michał Ujazdowski** i Prezydent Wrocławia **Rafał Dutkiewicz**.

Wrocław
8-11 czerwca
2006

**Trzeci
Festiwal
Kultury
Białoruskiej**

Gośćmi honorowymi Festiwalu byli:

Aleksander Milinkiewicz wraz z małżonką **Iną Kulej**
Kazimierz Michał Ujazdowski wraz z małżonką **Lidią**.

PROGRAM TRZECIEGO FESTIWALU KULTURY BIAŁORUSKIEJ

8 czerwca 2006 roku, czwartek

Galeria Kolegium Europy Wschodniej, godz. 17:00

Wernisaż wystawy fotografii "Egzotyczna Białoruś"

Scena Klubu Mleczarnia , godz. 19:00

UROCZYSTA INAUGURACJA FESTIWALU

WIECZÓR BIAŁORUSKICH BARDÓW

Zmicier Bartosik (Mińsk)

Andrej Mielnikau (Homel)

Prowadzenie koncertu: **Wiktar Szalkiewicz** (Grodno)

9 czerwca 2006 roku, piątek

Zakład Narodowy im. Ossolińskich, godz. 16:00

Prezentacja pisma **NASZA NIWA**.

Prowadzenie: **Pawał Mażejka** (Mińsk).

Pismo *Nasza Niwa* obchodzi w 2006 roku swoje 100 lecie istnienia. To najstarsze pismo ukazujące się w języku białoruskim , otrzymało w kwietniu 2006 roku od władz białoruskich nakaz likwidacji.

Księgarnia Dolnośląska, ul. Świdnicka 28, godz. 17:00

SPOTKANIE AUTORSKIE

Wieczór autorski i podpisywanie książek przez dwóch autorów *Biblioteki Białoruskiej*: **Andreja Chadanowicza** i **Uładzimiera Arłowa**.

Klub Łykend, godz. 18:00

Koncert zespołu **PETE-PAFF** (Mińsk)

Kolegium Europy Wschodniej, godz. 21:00

WIECZÓR LITERACKI

Andrej Chadanowicz, Uładzimier Arłou, Jan Maksymiuk.

Prowadzenie: prof. **Lavon Barszczeuski**.

10 czerwca 2006 roku, sobota

Kolegium Europy Wschodniej, godz. 12:00

SEMINARIUM

Spotkanie z Kapelą Alesia Łosia poświęcone tradycyjnej muzyce białoruskiej.

Prowadzenie: prof. dr hab. **Bożena Muszkalska**

Kolegium Europy Wschodniej, godz. 16:00

DYSKUSJA PANELOWA

O miejscu Białorusi i kultury białoruskiej w Europie rozmawiają:

Kazimierz Michał Ujazdowski - minister kultury i dziedzictwa narodowego RP
(Warszawa),

Illa Hlybouski (Praga), **Dzmitry Hurnievic** (Warszawa), **Jan Maksymiuk** (Praga).

Prowadzenie: red. **Hanna Maria GIZA** (Warszawa)

Transmisja w Programie 2 Polskiego Radia

Zakład Narodowy im. Ossolińskich, godz. 18:00

Kapela **Alesia Łosia** (Mińsk)

W programie: muzyka tradycyjna, obrzędowa, kanty końca XVII wieku, muzyka do tańca XIX i początku XX wieku.

Klub Łykend, godz. 20:30

Koncert zespołu **PARTYZANCKA SZKOŁA**

Koncert uczniów nielegalnego Liceum Humanistycznego im. Kołosa w Mińsku. Płyta CD ukazała się m.in. dzięki wsparciu Kolegium Europy Wschodniej i Ambasady Holandii w Mińsku.

11 czerwca 2006 roku, niedziela

Sala Sesyjna Rady Miejskiej Wrocławia, godz. 12:30

MŁODA ELITA BIAŁORUSI - CO DALEJ?

Program Stypendialny Rządu Rzeczypospolitej Polskiej im. Konstantego Kalinowskiego pod patronatem Prezesa Rady Ministrów RP dla 300 studentów relegowanych z przyczyn politycznych z uczelni białoruskich.

Spotkanie z ministrem **Adamem Lipińskim** (Kancelaria Premiera RP) oraz prof. **Janem Malickim**, dyrektorem Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego.

Kolegium Europy Wschodniej, godz. 15:00

DOCUMENTA

Prezentacja filmów dokumentalnych zrealizowanych przez TVP

Prowadzenie: **Agnieszka Romaszewska – Guzy** (TVP)

Teatr Pieśń Kozła, ul. Purkyniego 1, godz. 18:00

KONCERT MUZYKI DAWNEJ

Kapela **GUDA** (Mińsk)

Scena Klubu Mleczarnia, godz. 21:00

ZAKOŃCZENIE FESTIWALU

Koncert zespołu **TROJCA**

IV. SZÓSTY FESTIWAL KULTURY UKRAIŃSKIEJ UKRAINA VIVA!

Festiwal odbył się w dniach 24-29 października 2006 roku we Wrocławiu. Prolog Festiwalu odbył się w dniach 11-13 października 2006 roku we Wrocławiu i na Dolnym Śląsku.

PROGRAM:

9-14 października 2006 roku

Dolnośląsko – Ukraińskie Spotkania Samorządowe

Województwo Dolnośląskie – Obwód Kirowogradzki

10 października 2006 roku, godz. 17:00

Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego

ul. Kiełbaśnicza 5, Wrocław

Wykład Aleksandra Polaczoka (Kirowograd)

Ziemia Kirowogradzka: historia i współczesność

10 października 2006 roku, godz. 19:00

Katedra Grekokatolicka, pl. Biskupa Nankiera

KONCERT MUZYKI CHORALNEJ

Miejski Chór Kameralny (Kirowograd)

dyrygent: Jurij Lubowycz

W programie utwory muzyki cerkiewnej i narodowa muzyka ukraińska

11 października 2006 roku, godz. 17:00

Legnickie Centrum Kultury, Akademia Rycerska, ul. Chojnowska 2

KONCERT MUZYKI CHÓRALNEJ

Miejski Chór Kameralny (Kirowograd)

dyrygent: Jurij Lubowycz

12 października 2006 roku, godz. 16:30

Stary Teatr w Bolesławcu

KONCERT MUZYKI CHÓRALNEJ

Miejski Chór Kameralny (Kirowograd)

dyrygent: Jurij Lubowycz

24 października 2006 roku, godz. 19:00

Klub Łykend we Wrocławiu, ul. Podwale

KONCERT MUZYKI FOLKOWEJ

Zespół OT VINTA

25 października 2006 roku, godz. 19:00

Galeria Kolegium Europy Wschodniej, ul. Kiełbaśnicza 5

WERNISAŻ WYSTAWY CERAMIKI

Anna Łysyk i Tamara Bereza (Lwów)

Wernisaż poprzedzi koncert gitarowy w wykonaniu Michała Bąka

26 października 2006 roku, godz. 17:00

Kolegium Europy Wschodniej, Wrocław

WIECZÓR AUTORSKI

Wieczór połączony z promocją książki Włodzimierza Bączkowskiego „O wschodnich problemach Polski” (Wydawnictwo Kolegium Europy Wschodniej)

26 października 2006 roku, godz. 18:00

Kościół Uniwersytecki, pl. Uniwersytecki 1

LITURGIA WG LWOWSKIEGO GRADUAŁU LIBELLUS CHORALIS

Schola Gregoriana Silesiensis

26 października 2006 roku, godz. 19:30

Zakład Narodowy im. Ossolińskich, pl. Nankiera

KONCERT MUZYKI TRADYCYJNEJ

Julia Doszna – śpiew, Krzysztof Pietrucha – gitara

27 października 2006 roku, godz. 19:00

Zakład Narodowy im. Ossolińskich, pl. Nankiera

KONCERT MUZYKI TRADYCYJNEJ

Zespół Burdon (Lwów)

28 października 2006 roku, godz. 17:00

Galeria Kolegium Europy Wschodniej

WIECZÓR AUTORSKI

Jędrzej Majka, Serhij Żadan

Wieczór połączony z promocją książki „Lwów” wydawnictwo NEMROD w Krakowie

29 października 2006 roku, godz. 17:00

Galeria Kolegium Europy Wschodniej

WIECZÓR AUTORSKI

Natalia Śniadanko i Jurij Izdryk

Wieczór połączony z promocją książki „Ukraina” wydawnictwo NEMROD w Krakowie

29 października 2006 roku, godz. 19:00

Hotel Tumski, Sala Czarna, Wyspa Słodowa 10

WIECZÓR LWOWSKI. LWÓW. 750 LECIE. HISTORIA I PRZYSZŁOŚĆ

Gość honorowy wieczoru: mer Lwowa Andrij Sadowy

PROLOG VI FESTIWALU KULTURY UKRAIŃSKIEJ UKRAINA VIVA!

10 października 2006 roku, godz. 17:00, wtorek, Galeria Kolegium

ul. Kiełbaśnicza 5 we Wrocławiu

Wykład Aleksandra Polaczoka (Kirowograd)

Ziemia Kirowogradzka: historia i Współczesność

Miejski Chór Kameralny z Kirowogradu

10 października 2006 roku, wtorek, godz. 19:00

Katedra Grekkatolicka we Wrocławiu, pl. Nankiera

KONCERT MUZYKI SAKRALNEJ

Miejski Chór Kameralny z Kirowogradu

W programie: utwory muzyki cerkiewnej i narodowa muzyka ukraińska

V. ACADEMIA UNIUS EUROPAE

Łącznie w roku 2006 w ramach cyklu odbyło się 20 spotkań.

Wykłady:

prof. Zbigniew Pełczyński (Oxford)

Fatos Lubonja (Albania)

Marek Antoni Nowicki (Warszawa)

Andrej Chadanowicz (Mińsk)

Andrej Adamowicz (Mińsk)

prof. Bohdan Osadczyk (Berlin)

Bogumiła Berdychowska (Warszawa)

Barbara Toruńczyk (Warszawa)

Timothy Snyder (Yale University, USA)

Aleksander Milinkiewicz (Mińsk)

Oraz cykl seminariów i konwersatoriów europejskich prowadzonych przez Roberta Pożarskiego i *Schola Gregoriana Silesiensis*.

VI. PROGRAM WSPÓŁPRACY MIĘDZYNARODOWEJ WROCŁAW SOLIDARITY BRIDGE

1. WPROWADZENIE

Program *Wrocławski Most Solidarności* w edycji 2006 składał się z następujących

komponentów:

- staże długoterminowe (miesięczne);
- staże krótkoterminowe (dwutygodniowe i krótsze);
- grupowe wizyty studyjne, oraz
- dziesięciodniowe staże ukraińskich samorządowców w ramach programu współfinansowanego przez MSZ Polska Pomoc.

Łącznie wzięły w nim udział **53** osoby z Ukrainy, Gruzji, Białorusi i Republiki Mołdowy.

2. STAŻE DŁUGOTERMINOWE

Staże miały miejsce w listopadzie i grudniu 2006. Łącznie wzięło w nich udział **11** uczestników z Ukrainy oraz jedna z Mołdowy. Z przyczyn niezależnych od organizatorów swój udział odwołały dwie osoby z Białorusi¹.

Harmonogram zrealizowanych działań:

1 września: ogłoszenie konkursu rekrutacyjnego na stronie internetowej Kolegium oraz promocja programu w krajach Europy Wschodniej. Akcją promocyjną prowadzili zagraniczni partnerzy: Fundacja Wspierania Rozwoju Samorządu Studenckiego „Universitas” (Ukraina), Fundacja im. Lwa Sapiehy (Białoruś), Asocjacja Młodych Naukowców „Intelektualne Liderstwo” (Ukraina), Pierwsza Białoruska Organizacja Niezależnych Związków Zawodowych AAT „Grodno Azot” (Białoruś), Asocjacja Wspierania Inicjatyw Społecznych „Activus Aspectus” (Mołdowa), Centrum “Młodzież za Wolność Słowa” (Rosja), Ambasada RP w Mołdowie, Ambasada RP w Białorusi;

Wrzesień: przygotowanie harmonogramu staży z instytucjami goszczącymi stażystów;

1 września – 25 września: rozpatrywanie wniosków i wybór uczestników

25 września – ogłoszenie wyników rekrutacji;

25 września – 1 października: powiadamianie uczestników o ich zakwalifikowaniu, wysyłka zaproszeń;

15 października – 15 listopada: realizacja staży (1 grupa: 6 osób);

19 listopada - 19 listopada – realizacja staży (2 grupa: 5 osób).

Rekrutacja uczestników odbywała się w formie konkursu otwartego. Terminy i szczegółowe warunki konkursu ogłoszone były na stronie internetowej Kolegium, do której można było dotrzeć dzięki promocji programu, prowadzonej przez partnerów KEW.

Kandydaci nadsyłali pocztą elektroniczną następujące dokumenty: wypełniony kwestionariusz programu (wzór dostępny był na stronie internetowej Programu), CV, list polecający, dodatkowe dokumenty wg uznania kandydata.

Do wyznaczonego terminu 15 września 2006r. wpłynęło **210** aplikacji. Wymogi formalne spełniło 87.

Posiedzenie Komisji kwalifikacyjnej programu Wrocław Solidarity Bridge odbyło się 19 września 2006r. W skład komisji weszli: Jan Andrzej Dąbrowski – przewodniczący komisji, Anna Jakóbczyńska, Michał Krzak, Bartłomiej Tomalik, Marcin Romanowski.

Spośród nadesłanych zgłoszeń komisja wybrała następujące osoby:

---

¹ Ze względu na politykę władz Białorusi zdarza się, że osoby pragnące uczestniczyć w wyjazdowych programach poddawane są presji np. na uczelni. W związku z powyższym ich udział w programach realizowanych poza okresem wakacyjnym jest problematyczny.

	IMIĘ I NAZWISKO	MIASTO	KRAJ
1	Alla Bogdan	Dębno	Ukraina
2	Jurij Paramonov	Sewastopol	Ukraina
3	Viktoria Vlasenko	Charków	Ukraina
4	Taras Zajats	Iwano Frankowsk	Ukraina
5	Kataryna Bondar	Ługańsk	Ukraina
6	Oleg Prostybozhenko	Brovary	Ukraina
7	Cristina Olaru	Balti	Mołdowa
8	Tatiana Onici	Kiszyniów	Mołdowa
9	Olena Czwan	Zaporoże	Ukraina
10	Olha Selivonchuk	Lwów	Ukraina
11	Maryna Zuy	Łuck	Ukraina
12	T. B.	Mińsk	Białoruś
13	N. K.	Mińsk	Białoruś
14	Svitłana Yakovleva	Kremechuk	Ukraina
15	Wadim Osojanu	Charków	Ukraina

Dodatkowo na liście osób rezerwowych umieszczono:

- 1) Dzwynyslava Kachur – (Kijów) Ukraina
- 2) Oksana Kashyntseva – (Kijów) Ukraina
- 3) Jarosław Nachlik – (Lwów) Ukraina
- 4) Serhij Yakovenko – (Kijów) Ukraina

Zasady oceny aplikacji

Zastosowano system punktowania poszczególnych części aplikacji zgłoszeniowych. Każda aplikacja była oceniana osobno przez każdego z członków Komisji Rekrutacyjnej. Dla wstępnie wyselekcjonowanych kandydatów dokonano obliczenia średniej punktów, którą wykorzystano, w charakterze pomocniczym, do ostatecznego wyboru uczestników.

Punkty przyznawano w ramach następujących kryteriów:

- Zainteresowania
- Aktywność społeczna
- Znajomość języków
- Oczekiwania wobec stażu
- Życiorys
- List rekomendacyjny

W trakcie procesu selekcji brano także pod uwagę realne możliwości zapewnienia stażu adekwatnego do zainteresowań kandydatów. Starano się promować osoby pochodzące z niewielkich miast, lub pozbawione innych możliwości odbycia zagranicznego stażu. Organizatorzy starali się także preferować osoby pochodzące ze skromnych rodzin, dla których WSB jest jedyną szansą na poznanie doświadczeń krajów regionu².

Późniejsza realizacja staży wykazała, że rekrutacja uczestników była jednym z najmocniejszych elementów programu. Organizatorzy, jak i instytucje goszczące, byli pod wrażeniem kompetencji i wykształcenia stażystów.

Realizacja staży:

Uczestnicy zostali podzieleni na dwie grupy. Pierwsza zrealizowała staże we Wrocławiu od 15 października do 15 listopada, druga - od 19 listopada do 19 grudnia.

Organizatorzy zapewnili stażystom:

- zakwaterowanie w akademikach studenckich;
- skromną dietę na czas pobytu (wyżywienie);
- zakup literatury i prasy specjalistycznej;
- niezbędne materiały biurowe.

Z powodu niedostatecznych środków finansowych KEW nie był w stanie zapewnić uczestnikom ubezpieczenia ani pokryć kosztów przejazdów lokalnych po Wrocławiu.

Koszt przejazdu z Ukrainy/Mołdowy do Wrocławia został pokryty przez uczestników³.

Instytucje, w których odbywały się staże:

- Urząd Miejski Wrocławia (UMW) - Biuro Promocji Miasta
- Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego (UMWD) - Wydział Rozwoju Gospodarczego (Departament Rozwoju Regionalnego)
- UMWD - Wydział Prawny
- Wrocławski Park Technologiczny S.A.
- Dom Spotkań im. Angelusa Silesiusa
- Towarzystwo im. Edyty Stein
- Stowarzyszenie Semper Avanti
- Stowarzyszenie Pro Publico Bono
- Handicap - Stowarzyszenie na Rzecz Wyrównywania Szans Rozwojowych Dziecka o Obniżonej Sprawności
- Biuro Posła Parlamentu Europejskiego Konrada Szymańskiego
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
- Regionalne Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych (Wrocław i Wałbrzych)

- Dolnośląska Izba Gospodarcza
- Wrocławska redakcja Gazety Wyborczej

---

² W tym kontekście zrezygnowano np. z kandydatów odbywających studia na uczelniach zachodnioeuropejskich, lub osób mających za sobą wielokrotny udział w programach wymian i staży.

³ W kolejnych edycjach programu, dla kandydatów pochodzących z odległych krajów lub wywodzących się z ubogich rodzin, należałoby rozważyć możliwość refundacji kosztów przejazdu na wniosek uczestnika.

Szczegółowa lista stażystów oraz instytucji, w których odbyli staże znajduje się w załączeniu niniejszego sprawozdania. Organizatorzy oczekują, że długofalowe efekty konkretnych staży wystąpią dopiero w przyszłości. Jednakże, już na obecnym etapie można wskazać na wzajemne korzyści w przypadku wybranych osób i instytucji goszczących.

Stażom towarzyszył program wizyt we wrocławskich instytucjach:

- Centrum im. Willy Brandta
- Ośrodek Grotowskiego
- Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej
- Dom Spotkań im. Angelusa Silesiusa
- Fundacja Solidarności Polsko–Czesko–Słowackiej
- Zakład Narodowy im. Ossolińskich
- Dolnośląska Fundacja Ekorozwoju (w tym udział w pikniku ekologicznym zorganizowanym przez Fundację).

Ponadto stażyści uczestniczyli w zorganizowanych przez Kolegium: Festiwalu „Ukraina Viva!”, konferencji „Polska Polityka Wschodnia” oraz w licznych imprezach kulturalnych.

Ewaluacja i follow up

Pod koniec pobytu każdy z uczestników zobowiązany był przedłożyć raport z przebiegu stażu oraz wypełnić ankietę ewaluacyjną. Ogólnie stażyści wystawili wysokie oceny odnośnie organizacji staży oraz wyniesionych z nich korzyści i doświadczeń. Dodatkowo, z informacji otrzymanych od instytucji, które gościły stażystów wynika, że ich obecność była korzystna, a sami stażyści mieli swój kreatywny wkład w działalność tych instytucji. Dla przykładu można wymienić Stowarzyszenie Semper Avanti (wspólne przygotowywanie projektów młodzieżowych przy udziale stażystki WSB, lub Dolnośląską Izbę Gospodarczą. ***Opracowanie ankiet z ewaluacji w załączeniu.***

Ponadto w obu grupach odbyły się seminaria, w ramach których uczestnicy prezentowali zdobyte doświadczenia. Seminaria zakończone zostały uroczystym wręczeniem dyplomów poświadczających udział w programie.

W ramach kontynuacji programu planowane jest utrzymywanie kontaktu z uczestnikami zakończonych staży oraz zapraszanie ich do udziału w przyszłych imprezach. Jeden ze stażystów uczestniczył w zrealizowanym przez KEW i UM Wrocławia Seminarium Samorządowym we Lwowie.

3. STAŻE KRÓTKOTERMINOWE

W programie brały też udział osoby odbywające staże 1-2 tygodniowe oraz staże realizowane w sposób indywidualny, na zaproszenie KEW.

- W lipcu 2006 roku gościliśmy z panią Natalię Mihnową – szefową służby prasowej Rady Miejskiej Lwowa. Pani Natalia podczas trzydniowego pobytu we Wrocławiu uczestniczyła w spotkaniach z dyrektorem Biura Prasowego UMW, z dyrektorem

Biura Promocji UMW, z dyrektorem ZDiK, z dyrektorem Ossolineum oraz z prezesem Kolegium Europy Wschodniej.

- W terminie od 13 do 17 sierpnia wizytę odbył Pan Taras Burhan – doradca Mera Lwowa ds. inwestycji. Pan Taras był szczególnie zainteresowany wrocławskimi doświadczeniami w pozyskiwaniu inwestycji zagranicznych. Będąc we Wrocławiu spotkał się z dyrektorem Departamentu Finansów Publicznych UMW, z dyrektorem Biura Promocji UMW, z pracownikami Powiatowego Urzędu Pracy, z kierownictwem firmy Work Service, HRK, z wiceprezydentami Jarosławem Obremskim i Sławomirem Najnigierem, z prezesem ARAW Pawłem Panczyjem.
- W sierpniu i wrześniu kilkutygodniowy staż odbyło dwóch studentów, relegowanych wcześniej z Białoruskich uczelni, za działalność opozycyjną. W głównej mierze zapoznali się oni z działalnością KEW oraz brali udział w bieżących pracach Kolegium.
- W dniach od 29 do 31 października miała miejsce wizyta wicemera Lwowa do spraw społecznych Pana Wasyla Kosiva. Pan mer odbył szereg spotkań, m. in. z Dyrektorem Departamentu Spraw Społecznych, z Dyrektorem Biura Sportu i Rekreacji, z Dyrektorem Wydziału Zdrowia, z Dyrektorem Wydziału Edukacji, z Dyrektorem Wydziału Kultury, z Dyrektorem Biura Promocji, z Dyrektorem Biura Współpracy z Zagranicą, z Dyrektorem Wratislavia Cantans. Pan Kosiv był też honorowym gościem Festiwalu Kultury Ukraińskiej „Ukraina Viva!”.

4. GRUPOWE WIZYTY STUDYJNE

W dniach od 8 do 10 listopada przebywała we Wrocławiu z wizytą studyjną grupa gruzińska – osetyjska w składzie:

- Bragvadze Zgrab - główny specjalista Komitetu Edukacji, Nauki, Kultury i Sportu Parlamentu Gruzji
- Tedeeva Liana- dziennikarka gazety "XXI wiek"
- Valievi Bela - przewodnicząca związku: "Osetyjskie i gruzińskie kobiety dla świata i postępu"
- Parastaev Sarmat - przewodniczący organizacji społecznej "Sprawiedliwość"
- Ckhovrebovi Temur - redaktor naczelny gazety "XXI wiek"
- Bepieva Marina - przewodnicząca "Związku rodzin mieszanych"
- Pukhaevi Lali - przewodniczący Związku Osetyjsko-Gruzińskiego wzajemnego stosunku i współpracy " Mir miru semu"
- Meshvildishvili Marina - przewodnicząca konfederacji organizacji pozarządowych "Chinvalskij Dom"
- Arbolishvili Temur - przewodniczący chivilskiego krajowego centrum profesjonalnych Sojuszy
- Abashishvili Gorgi - dyrektor Gruzjińskiego Instytutu Republikańskiego

Goście spotkali się z zespołem KEW, zostali zapoznani z działalnością Kolegium oraz działalnością i sukcesami miasta Wrocław. Omawiano możliwości stworzenia wspólnych projektów.

W dniu 6 grudnia 2006 roku wizytę w Kolegium Europy Wschodniej złożyła grupa stypendystów programu im. Lane'a Kirklande'a, przebywająca we Wrocławiu. Gośćmi Kolegium byli:

- p. Alena Kursevich z Grodna (Białoruś)
- p. Oksana Chroma z Dniepropietrowska (Ukraina)
- p. Julia Melniczuk z Łucka (Ukraina)
- p. Dawid Chikashua z Tbilisi (Gruzja)
- p. Elana Kocai z Wilna (Litwa).

5. STAŻE UKRAIŃSKICH SAMORZĄDOWCÓW

W terminie od 4-15 grudnia 2006 gościliśmy grupę 22 samorządowców z Ukrainy. Odbyli oni 10-ciodniowe staże oraz dodatkowe wizyty studyjne w poszczególnych wydziałach Urzędu Miejskiego Wrocławia i innych instytucjach Dolnego Śląska (w tym jednej firmie prywatnej branży budowlanej). Ten komponent realizowany był bezpośrednio i partnersko przez Kolegium, Urząd Miasta Wrocławia oraz Radę Miejską Lwowa. Współfinansowanie pochodziło ze środków programu Polska Pomoc 2006 administrowanego przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP („*Polskie doświadczenia samorządów lokalnych – seminaria i staże dla pracowników ukraińskich samorządów*”).

Celem tego komponentu było usprawnienie mechanizmów działania samorządu terytorialnego na Ukrainie, a także aktywizacja tamtejszych społeczności lokalnych poprzez pracę z lokalnymi liderami. Podstawowym zadaniem było przekazanie wrocławskich wzorców i rozwiązań w konkretnych obszarach funkcjonowania wspólnot lokalnych. W ramach projektu pracownicy ukraińskich samorządów mieli okazję do zapoznania się z modelowymi rozwiązaniami w zakresie wyzwań i problemów, przed jakimi staje samorząd terytorialny w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem planowania strategicznego, działań gospodarczych gminy, rewitalizacji. Projekt umożliwił ponadto podzielenie się z pracownikami ukraińskich instytucji publicznych polskimi doświadczeniami w zakresie reformy administracji publicznej i jej sprawnego zarządzania, oraz procesu integracji europejskiej.

Oprócz indywidualnych staży dodatkowe spotkania zorganizowano w Agencji Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej, Urzędzie Gminy Dobroszyce, Urzędzie Miasta Dzierżoniów, Zachodniej Izbie Gospodarczej, spotkanie z Bogumiłą Berychowską, spotkanie z Timothyem Snyderem, oraz spotkanie w Ossolineum: seminarium końcowe wraz z prelekcją Jerzego Rejta na temat „*Perspektywy współpracy samorządów terytorialnych Polski i Ukrainy*”.

Ewaluacja tego komponentu wykazała kilka kluczowych kwestii. Projekt okazał się mieć znakomite znaczenie dla promocji Wrocławia jako miasta dynamicznego, międzynarodowego oraz miasta, które skutecznie wykorzystuje szanse związane z integracją europejską. Ponadto, uczestnicy często formułowali oczekiwania dalszej współpracy Wrocławia z ich samorządami. Szczególnym zainteresowaniem cieszyłaby się ewentualna współpraca i przekazywanie doświadczeń w zakresie promocji miasta, pozyskiwania inwestorów i planowania strategicznego. Ponownie, uczestnicy wysoko ocenili przydatność staży oraz zaangażowanie organizatorów. ***Opracowanie ankiet ewaluacyjnych w załączeniu.***

6. PROMOCJA PROGRAMU

- Na etapie rekrutacji akcja informacyjna prowadzona była przez zagranicznych partnerów, z odesłaniem do strony internetowej KEW;
- Wysyłka e-maili z informacjami o programie do: uniwersytetów, urzędów miejskich, organizacji pozarządowych w krajach byłego Związku Radzieckiego;
- W trakcie realizacji programu promocja programu prowadzona była na stronie internetowej KEW, ogólnopolskim portalu organizacji pozarządowych oraz w mediach elektronicznych na Ukrainie;
- Aspekt promocyjny zostanie podtrzymany w przyszłości, dzięki szkoleniom, które uczestnicy projektu zorganizują w swoich środowiskach. (W ramach komponentu przeznaczonego dla ukraińskich samorządowców szacuje się, że zdobyta wiedza zostanie przekazana 500-set osobom na Ukrainie).

7. REZULTATY REALIZACJI PROGRAMU

Charakter programu powoduje, że pełne efekty poszczególnych edycji są widoczne dopiero w dłuższej perspektywie. Na obecnym etapie można jedynie wskazać ilościowe, bezpośrednie skutki działań podjętych w 2006 r. (33 osoby objęte indywidualnymi stażami, 15 osób uczestniczących w grupowych wizytach studyjnych, zaangażowanych 6 departamentów i wydziałów Urzędu Miasta Wrocławia oraz 8 innych urzędów i instytucji, w tym jedna firma komercyjna.

Materiał zebrany w ramach ewaluacji poszczególnych komponentów wykazał (1) wysoką subiektywną ocenę przydatności programu dla uczestników; (2) ogólne wysokie zadowolenie uczestników poziomem obsługi i organizacji programu; (3) chęć dalszej współpracy i dalszego czerpania z wrocławskich doświadczeń oraz (4) gotowość dalszego przekazywanie zdobytej wiedzy w swoich środowiskach, co również dotyczy promocji Wrocławia.

Dodatkowo, można wskazać pozytywne, konkretnie widoczne dziś, rezultaty poprzednich edycji programu. Uczestnicy z lat ubiegłych pełnią dziś często kluczowe stanowiska w samorządzie miast Ukrainy, a zwłaszcza miasta Lwów. W tym kontekście wymienić można obecnego mera Lwowa, pana Andreja Sadowego, szefa Biura Promocji Miasta Lwowa Ostapa Procyka, szefa administracji i doradcę mera Lwowa – pana Olega Bereziuka, Taras Burhan - doradca Mera Lwowa ds. inwestycji. Sukcesy i dobre praktyki wdrażane obecnie przez wymienionych uczestników można, bez wątplenia, zaliczyć do pozytywnych skutków Programu WSB.

8. SUKCESY, SILNE I SŁABE STRONY PROGRAMU

Sukcesy:

- Niepodważalne bezpośrednie i pośrednie korzyści dla uczestników;
- Promocja Wrocławia, promocja polskiej kultury i dziedzictwa kulturalnego Dolnego Śląska;
- Udana współpraca z Urzędem Miejskim Wrocławia;
- Dobra i profesjonalna rekrutacja uczestników programu;

- Wysoka jakość bezpośredniej opieki nad stażystami przez opiekunów staży (wykazana w ankietach ewaluacyjnych);
- Dobry klimat dla gości z byłego ZSRR odczuwany na Dolnym Śląsku.

Słabe strony programu

Niedostateczne finansowanie programu (brak dostatecznych środków na optymalną promocję projektu i samego miasta, brak środków na pokrycie kosztów transportu lokalnego, ubezpieczenie stażystów, komunikacja itp.)

9. Perspektywy rozwoju programu Wrocławski Most Solidarności

Kolegium Europy Wschodniej przewiduje kontynuację programu WSB ze względu na jego dużą przydatność dla uczestników z Europy Wschodniej, istotny wkład w procesy wzmacniania przemian demokratycznych w krajach byłego ZSRR, a także **niepodważalny walor promocji Wrocławia**.

W kolejnej edycji planowane jest głębsze wyprofilowanie charakteru indywidualnych staży oraz zbliżenie ich do potrzeb dolnośląskich instytucji i firm.

W tym sensie, oprócz tradycyjnego profilu stażystów (młodzi dziennikarze, działacze sektora organizacji pozarządowych) planowane jest też włączenie osób o kwalifikacjach, które znajdują obecnie duże zapotrzebowanie w polskim sektorze biznesu. KEW prowadzi konkretne rozmowy z wrocławską Grupą Kapitałową IMPEL w celu wspólnego zorganizowania długoterminowych staży (w tym dla informatyków, prawników, managerów, PR itp.). Obiecujące wydają się również zeszłoroczne doświadczenia staży młodych inżynierów budownictwa i architektów. Planowane są długoterminowe staże osób o takim profilu we wrocławskich firmach tej branży.

KEW podejmuje odpowiednie starania o pozyskanie współfinansowania z innych źródeł. W chwili obecnej potwierdzone jest finansowanie dużego programu Study Tours to Poland (Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności; koordynator: Jerzy Rejt) oraz wizyty studyjnej z Republiki Mołdowy (finansowanie uzyskane od National Endowment for Democracy, koordynator: Bartłomiej Tomalik).

PRZEBIEG STAŻY DŁUGOTERMINOWYCH

I grupa

1. **Viktorija Vlasenko** (Charków, Ukraina)

- absolwentka filologii angielskiej i niemieckiej, zainteresowana młodzieżą, kulturą, tradycjami, działalnością organizacji pozarządowych
- odbywała staż w Stowarzyszeniu Semper Avanti gdzie zajmowała się przygotowaniem projektów młodzieżowych.
- *„All the experience I gained during this internship I have already started to implement in my work with youth in non-governmental organization Women of Ukraine for the democracy and justice, youth branch and I shared my*

experience with members of the Polish Community in Kharkov, which is visited by a great number of young people, willing to visit Poland and to study there. We also organize in this Community various events for young people so I will practice all the experience with young people there."

2. **Taras Zayats** (Iwano- Frankiowsk, Ukraina)
  - ukończył filologię polską i ukraińską, specjalizuje się w literaturze huculskiej, zainteresowany działalnością organizacji pozarządowych a w szczególności młodzieżowych
  - odbywał staż w Stowarzyszeniu Pro Publico Bono, w Domu Angelusa Silesiusa, w Towarzystwie im. Edyty Stein
3. **Maryna Zuy** (Łuck, Ukraina)
  - studentka stosunków międzynarodowych na Uniwersytecie w Łucku, zainteresowana rozwojem gospodarczym, współpracą transgraniczną, organizacjami pozarządowymi
  - odbywała staż w Dolnośląskiej Izbie Gospodarczej oraz w Regionalnym Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych
  - *„Zdobyte doświadczenie w DIG (Dolnośląska Izba Gospodarcza) zastosuję w przyszłym roku w pracy (zawodowej), a zdobyte doświadczenie w RCWIP (Regionalne Centrum Inicjatyw Pozarządowych) już wykorzystam w napisaniu projektów i wspólnej współpracy z RCWIP.”*
4. **Cristina Olaru** (Bielce, Mołdowa)
  - studentka III roku pedagogiki, zainteresowana kulturą, młodzieżą i edukacją
  - odbywała staż w Gazecie Wyborczej i Towarzystwie im Edyty Stein
5. **Oleg Prostybozhenko** (Kijów, Ukraina)
  - student prawa, zainteresowany polskimi doświadczeniami reformy samorządowej i edukacją młodzieży
  - odbywał staż w Wydziale Prawnym UMWD
  - Dzięki nawiązanym w trakcie projektu kontaktom wziął udział w zrealizowanym przez KEW i UM Wrocławia projekcie Seminarium Samorządowe we Lwowie (24-25 listopad 2006).
6. **Olha Salivonchuk** (Lwów, Ukraina)
  - absolwentka politologii, pracuje w agencji reklamowej Radia LUX, zainteresowana pomocą społeczną zwłaszcza dla dzieci oraz reklamą
  - odbywała staż w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej

II grupa

7. **Alla Bogdan** (Dębno, Ukraina)
  - studentka Uniwersytetu Iwana Franki we Lwowie, członek samorządu studenckiego, zainteresowana zarządzaniem innowacyjnością, nauką języków obcych
  - odbywała staż we Wrocławskim Parku Technologicznym oraz Departamencie Rozwoju Regionalnego w Wydziale Rozwoju Gospodarczego UMWD
  - *„Korzystając z materiałów, które opracowałam we Wrocławskim Parku Technologicznym S.A i Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego,*

przygotuje projekt uwarunkowania efektywnego regionalnego systemu innowacyjnego.”

8. **Olena Czwan** (Zaporoże, Ukraina)

- nauczycielka języka angielskiego, zainteresowana wolontariatem, młodzieżą i edukacją, a zwłaszcza działaniami adresowanymi do młodzieży niepełnosprawnej
- odbywała staż w Stowarzyszeniu Handicap

9. **Svitlana Yakovleva**

- studentka marketingu i ekonomii, zainteresowana współpracą transgraniczną, akcesją do UE
- odbywała staż w biurze Posła do Parlamentu Europejskiego

10. **Jurij Paramonov** (Sewastopol, Ukraina)

- dziennikarz, członek Związku Zawodowego Dziennikarzy, zainteresowany promocją, PR
- odbywał staż w Biurze Promocji UMW

11. **Wadim Osojanu** (Charków, Ukraina)

- prezes młodzieżowej organizacji społecznej „Związek młodzieżowy Nasza Ukraina” w Charkowie, zainteresowany stażem w organizacji młodzieżowej, a szczególnie organizacją wymian młodzieży
- odbywał staż w Domu Spotkań im. Angelusa Silesiusa

VII. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

W roku 2006 Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego wydało następujące pozycje książkowe:

1. Andrej Chadanowicz *Święta nowego rocku*
2. *Pępek świata. Antologia młodej poezji białoruskiej*
3. Uładzimir Arłou *Kochanej jej wysokości*
4. *Białoruś. Trudna droga do demokracji*. Wybór publicystyki białoruskiej
5. Bogumiła Berdychowska *Ukraina. Ludzie i książki*
6. Aleś Razanau, *Leśna droga*
7. *Białoruski Tristan*.
8. Włodzimierz Bączkowski *O wschodnich problemach Polski*

Pozostałe pozycje wydane przez Kolegium Europy Wschodniej w roku 2006 omówione zostały w ramach Białoruskiego Programu Wydawniczego (BPW). Stanowi on istotny element działalności wydawniczej. Jest on wspólnym przedsięwzięciem polskich i białoruskich instytucji i organizacji pozarządowych.

Program tworzą:

- Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego (Wrocław)
- Centrum Edukacji Obywatelskiej Polska-Białoruś (Białystok)
- Fundacja Wolność i Demokracja (Warszawa)
- PEN CLUB Białoruś (Mińsk)
- Fundacja "Nasza Niwa" (Mińsk)

Działania Programu:

- publikacje książek i czasopism w języku białoruskim na Białorusi;

- publikacje książek pisarzy białoruskich w Polsce w języku polskim;
- promocja niezależnej kultury i literatury białoruskiej.

Logo Programu:

W 2006 roku w ramach Białoruskiego Programu Wydawniczego ukazały się następujące pozycje książkowe:

- Jarosław Iwaszkiewicz *Panny z Wilka*
- *Kaczka-dziwaczka*. Polska poezja dziecięca
- Czesław Miłosz, *Końca świata nie będzie*. Wybór poezji (wydanie w dwóch wersjach językowych)
- Literatura białoruska i świat, cz. 1 i 2
- 20 polskich opowiadań
- Rafał Wojaczek, *Martwy sezon*. Wybór poezji (wydanie w dwóch wersjach językowych)
- Zbigniew Herbert, *Raport z oblężonego miasta*. Wybór poezji i esejów (wydanie w dwóch wersjach językowych)
- Bruno Schulz, *Sklepy cynamomowe*. *Sanatorium pod klepsydrą*
- Paweł Huelle, *Mercedes-benz*
- *Historia Białorusi* (praca zbiorowa)
- Oleg Łatyszczek, *Białoruskie formacje wojskowe 1917-1923*
- Eugeniusz Mironowicz, *Białorusini w Polsce 1944-1949*
- *Białoruski Tristan*
- *Pępek nieba*. Antologia młodej poezji białoruskiej (po 1995 r.; wydanie w dwóch wersjach językowych)
- Aleś Razanau, *Leśna droga* (wydanie w dwóch wersjach językowych)
- *Białoruś. Trudna droga do demokracji*. (praca zbiorowa pod red. prof. Mikołaja Iwanowa)

VIII. KONFERENCJA POLSKA POLITYKA WSCHODNIA 2006

Konferencja poświęcona pamięci Jana Nowaka-Jeziorańskiego odbyła się po raz drugi we Wrocławiu. Kuratorami konferencji byli: Paweł Kowal-wiceminister spraw zagranicznych RP oraz Bogumiła Berdychowska, Narodowe Centrum Kultury. Spotkanie osób zajmujących się polityką wschodnią odbyło się we Wrocławiu w dniach 3-4 listopada 2006 roku w Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich.

Program konferencji

3 listopada, piątek

14:30-15:30 **Oficjalna Inauguracja**

15:30-16:30 ***Bezpieczeństwo energetyczne Polski***

- moderator: **Wojciech Zajączkowski**, dyrektor Departamentu Polityki Wschodniej MSZ RP

- uczestnicy: **Krzysztof Rogala** (Ministerstwo Gospodarki RP)

Konrad Szymański (Poseł do PE; członek Rady KEW)

16:30 – 16:50 Wykład wprowadzający ***Wschodni wymiar Unii Europejskiej***

Paweł Kowal – wiceminister spraw zagranicznych RP

16:50-17:15 dyskusja

17:15-17:45 *przerwa kawowa*

17:45-18:15 wykład wprowadzający ***Inicjatywa polityczna GUAM***

Jacek Cichocki – dyrektor Ośrodka Studiów Wschodnich

18:15–18:45 dyskusja

18:45-19:15 *przerwa kawowa*

19:15-20:45 ***Polityka RP wobec Białorusi***

- moderator: **Jerzy Marek Nowakowski** (publicysta Tygodnika WPROST)

- uczestnicy: **Adam Lipiński** (minister w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów RP), **Andrzej Brzeziecki** (*Tygodnik Powszechny*); **Piotr Kosiewski** (Fundacja Batorego)

21:30 *kolacja (Sala Czarna Hotelu Tumskiego) – wstęp za osobnymi zaproszeniami.*

4 listopada, sobota

9:00-9:30 wykład wprowadzający *Polityka RP wobec Rosji*
- **prof. Włodzimierz Marciniak** (PAN, Uniwersytet Warszawski)

9:30-10:30 dyskusja

10:30-10:45 *przerwa kawowa*

10:45-12:15 *Polityka RP wobec Ukrainy*

- moderator: **Bogumiła Berdychowska** (Forum Polsko-Ukraińskie)
- uczestnicy: **Paweł Zalewski** (poseł na Sejm RP, przewodniczący sejmowej Komisji Spraw Zagranicznych), **Stanisław Ciosek** (b. Ambasador RP w Moskwie)

12:15-13:30 *obiad*

13:30-15:00 *Polityka wschodnia a sytuacja polskiej mniejszości na wschodzie - propozycje rozwiązań*

- moderator: **Sławomir Popowski** (Rzeczpospolita)
- uczestnicy: **Michał Dworczyk** (doradca Premiera RP ds. Polonii i Polaków za granicą), **Mariusz Maszkiewicz** (były ambasador RP na Białorusi), **Andrzej Chodkiewicz** (dyrektor Biura Zarządu Krajowego Stowarzyszenia Wspólnota Polska)

15:00-15:30 *przerwa kawowa*

15:30-17:00 *Rola dyplomacji publicznej i społecznej w kształtowaniu polskiej polityki wschodniej*

- moderator: **Krzysztof Stanowski** (prezes Fundacji Edukacja dla Demokracji);
- uczestnicy: **Agnieszka Romaszewska – Guzy** (dyrektor TVP Białoruś), **Ewa Gołąb – Nowakowska** (dyrektor Biura Współpracy z Zagranicą Urzędu Miejskiego Wrocławia); **Jan Andrzej Dąbrowski** (Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego)

17:00 **Zakończenie**

Paweł Kowal (wiceminister spraw zagranicznych RP)
Bogumiła Berdychowska (Forum Polsko-Ukraińskie)

Jan Andrzej Dąbrowski (prezes Kolegium Europy Wschodniej)

Z konferencji została przygotowana publikacja materiałów pokonferencyjnych zatytułowana Polska Polityka Wschodnia 2006.

IX. PROMOCJA LITERATURY BIAŁORUSKIEJ NA BIAŁORUSI

Sprawozdanie z działań promocyjnych na terytorium Białorusi zostało przygotowane przez naszych partnerów białoruskich i znajduje się w załączeniu.

X. NAGRODA JANA NOWAKA-JEZIORAŃSKIEGO

Uroczystość wręczenia Nagrody Jana Nowaka-Jeziorańskiego odbyła się w dniu 4 czerwca 2006 roku w Auli Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Laureatem Nagrody w edycji roku 2006 został b. przewodniczący Rady Najwyższej Białorusi prof. **Stanisław Szuszkiewicz**. Nagrodę stanowi czek na kwotę 10 tys. euro oraz statuetka autorstwa prof. Jacka Dworskiego. Uroczystość wręczenia Nagrody transmitowała TVP1 i TVP Polonia. W Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego mieści się Sekretariat Nagrody.

XI. STRONA INTERNETOWA

W roku 2006 została zrealizowana nowa wersja strony internetowej Kolegium Europy Wschodniej. Posiada ona adres: www.kew.org.pl
W roku 2006 zarejestrowano również domenę: www.nowak-jezioranski.pl Strona będzie otwarta w roku 2007.

XII. SZKOLENIA

W roku 2006 Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego zorganizowało 2 szkolenia na zlecenie Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Oba szkolenia dotyczyły pozyskiwania środków z funduszy unijnych.

XIII. ROSJA W ZJEDNOCZONEJ EUROPIE

W dniach 21 -22 października 2006 roku w hotelu HYATT w Warszawie odbyło się Piąte Doroczne Spotkanie Międzynarodowego Komitetu *Rosja w Zjednoczonej Europie*. Spotkanie nosiło tytuł **“Rosja i Unia Europejska: w poszukiwaniu wspólnej strategii”**

Organizatorem Spotkania byli Międzynarodowy Komitet *Rosja w Zjednoczonej Europie* oraz Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka – Jeziorańskiego. Partnerem Wspomagającym Spotkania było Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo SA.

Konferencja prasowa, zorganizowana przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP, Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego oraz Polskie Górnictwo

Naftowe i Gazownictwo SA, poprzedzająca Spotkanie odbyła się w dniu 18 października 2006 roku w Pałacyku MSZ RP na ul. Foksal 6 o godz. 13:00.

W Spotkaniu wzięło udział wielu znanych polityków i dziennikarzy z całego świata. Wśród uczestników byli członkowie Komitetu, polscy politycy i dziennikarze oraz zaproszeni goście.

W piątek wieczorem do hotelu HYATT REGENCY w Warszawie przybyli pierwsi goście.

W sobotę 21 października o 9.30 Spotkanie rozpoczęli Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych RP Paweł Kowal oraz Konrad Szymański, poseł do Parlamentu Europejskiego. Następnie Vladimir Ryzhkov, Koordynator Komitetu, deputowany Dumy Państwowej Federacji Rosyjskiej przedstawił raport dotyczący zeszłorocznych prac Komitetu.

Po powitaniu rozpoczęła się pierwsza sesja na temat: Wewnętrzne problemy UE oraz perspektywy dla strategii integracyjnej” (Sposoby przezwyciężenia kryzysów wewnątrz UE: “intensyfikacja a ekspansja”, Priorytety międzynarodowej polityki UE, a sprawa rosyjska. Spojrzenie na tzw. “problem roku 2007” (paliwo oraz czynnik energetyczny we wzajemnych relacjach UE i Rosji)

Po krótkiej przerwie kawowej odbyła się dyskusja i kolejna sesja zatytułowana: Tendencje rozwoju wewnętrznego Rosji w relacji z Unią Europejską” (Ewaluacja tendencji polityki wewnętrznej i rozwoju ekonomicznego w Rosji, przedmiot polityki zewnętrznej oraz rola europejskiej orientacji w wyznaczaniu priorytetów polityki zagranicznej, konieczność współpracy Rosji z UE oraz fundamentalne sprzeczności, podejście Rosji do “problemu roku 2007” (paliwo oraz czynnik energetyczny we wzajemnych relacjach UE i Rosji)

Po obiedzie nastąpiła kontynuacja obrad i dyskusja. Spotkanie w tym dniu zakończyło się około 19.00.

Niedziela, 22 października 2006 roku, rozpoczęła się sesją na temat: Perspektywy współpracy Rosji i Unii Europejskiej na gruncie post-sowieckim. Nadieżda Arbatowa przedstawiła koncepcję Komitetu na ten temat.

Po przerwie na kawę odbyła się dyskusja nad szkicem koncepcji zaprezentowanej przez Komitet.

Ostatnią częścią Spotkania była sesja na temat: Podsumowanie dokonań Komitetu w sferze pogłębiania współpracy UE i Rosji.

Na zakończenie podsumowali Spotkanie Vladimir Ryzhkov, Koordynator Komitetu, deputowany Dumy oraz Paweł Kowal – Wiceminister Spraw Zagranicznych RP

Uczestnikami sesji byli między innymi:

Ahlin Urban -Przewodniczący Komitetu Spraw Międzynarodowych w Parlamencie Szwecji, Członek Komitetu ‘Rosja w Zjednoczonej Europie’ (Szwecja)

Arbatov Aleksey – Dyrektor Centrum Bezpieczeństwa Międzynarodowego, Instytut Gospodarki Światowej i Relacji Międzynarodowych, Członek Komitetu ‘Rosja w Zjednoczonej Europie’ (Rosja)

Arbatova Nadezhda – Dyrektor programów Badawczych, menedżer w Europejskim Centrum Badawczym, Instytut Gospodarki Światowej i Spraw Międzynarodowych (Rosja)

Chaly Valery – Dyrektor Programów Międzynarodowych, Ukraińskie Centrum Studiów Ekonomicznych Politycznych imienia Razumkova, Kijów

Entin Mark – Dyrektor Instytutu Prawa Europejskiego, Moskiewski Uniwersytet Stosunków Międzynarodowych (MGIMO), Ekspert Komitetu ‘Rosja w Zjednoczonej Europie’

Franco Mark – Dyrektor Delegacji Komisji Europejskiej w Rosji

Fedorov Andriiej

Gutnik Vladimir - Dyrektor Centrum Studiów Europejskich (IMEMO), Ekspert Komitetu ‘Rosja w Zjednoczonej Europie,

Hirdman Sven - Były Ambasador Szwecji w Rosji, Członek Komitetu 'Rosja w Zjednoczonej Europie'
Inozemtsev Vladislav – zarządzający Centrum Badań Międzynarodowych nad Społeczeństwem Postindustrialnym, Członek Komitetu 'Rosja w Zjednoczonej Europie'
Paweł Kowal – Wiceminister Spraw Zagranicznych RP
Kuznetsova Ekaterina – Dyrektor programu europejskiego Centrum Badań Międzynarodowych nad Społeczeństwem Postindustrialnym
LaMalfa Giorgio – minister Spraw Europejskich Włoch, członek Komitetu Rosja w Zjednoczonej Europie
Niemcov Borys – Członek „Union of Right Forces” federalnej rady politycznej i kanclerz Prezydenta Ukrainy, członek Komitetu 'Rosja w Zjednoczonej Europie'
Neuberg Rene – ambasador Finlandii w Niemczech
Romańczuk Jaroslav – Dyrektor Centrum Badawczego 'Mizesa AC Strategy, Mińsk
Rondeli Aleksander – Przedstawiciel Gruzji
Ryżkow Vladimir – Deputowany Dumy Państwowej, Członek komitetu 'Rosja w Zjednoczonej Europie'
Senokosov Yury – Dyrektor Programów Wydawniczych, Moskiewska Szkoła Studiów Politycznych, Członek Komitetu 'Rosja w Zjednoczonej Europie' (Rosja)
Konrad Szymański, poseł do Parlamentu Europejskiego
Sir Braithwaite Rodric – Były Ambasador Wielkiej Brytanii w Związku Radzieckim i Rosji, Członek Komitetu 'Rosja w Zjednoczonej Europie'
Tkaciuk Mark – Przedstawiciel Mołdawii
Trietiakov Vitaly – Główny wydawca Independent Publishing Group
Welberts Rolf – Dyrektor Dywizji Europy Wschodniej, Federalnego Biura Spraw Zagranicznych Niemiec
Zadornov Mikhail – Prezes Banku „VTB-24”, były Minister Finansów Rosji, Członek Komitetu 'Rosja w Zjednoczonej europie' (Rosja).
Paweł Zalewski - Przewodniczący Sejmowej Komisji Spraw Zagranicznych

XIV. SZKOLENIE DLA PRAWNIKÓW „PRAWO ANTYDYSKRYMINACYJNE W PRAKTYCE”

W dniach 4-7 kwietnia 2006 roku w Zamku Kliczków odbyło się szkolenie organizowane przez Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka – Jeziorańskiego, Helsinki Foundation for Human Rights, Interights – The International Centre for the Legal Protection of Human Rights oraz Okręgową Radę Adwokacką we Wrocławiu, przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej.

Szkolenie odbywało się na temat: „Prawo antydiskryminacyjne w praktyce”. Program szkolenia był opracowany dla praktykujących w Polsce prawników z myślą o zwiększeniu przez nich skuteczności w prowadzeniu spraw, w których występuje element dyskryminacyjny. Szczególny nacisk został położony na zagadnienia związane z

implementacją dwóch antydyskryminacyjnych dyrektyw unijnych: Dyrektywy Rasowej 2000/43/WE oraz Dyrektywy Ramowej w obszarze Zatrudnienia 2000/78/WE.

Pierwszy dzień szkolenia , 4 kwietnia 2006 roku przebiegał zgodnie z planem – odbywały się zajęcia interaktywne w grupach, a po przerwie obiadowej nastąpiło wprowadzenie do systemu prawa europejskiego.

Tematem pierwszej części zajęć w dniu następnym były kluczowe pojęcia w obszarze dyskryminacji. Po przerwie obiadowej uczestnicy zajęli się przepisami antydyskryminacyjnymi w prawie krajowym oraz metodami walki ze zjawiskiem dyskryminacji. Dzień zakończyły ćwiczenia interaktywne: Tożsamość i przeznaczenie.

Trzeci dzień wypełniły zajęcia na temat strategii procesowych oraz implementacji Dyrektyw 2000/78/ i 2000/43 w prawie krajowym. Zajęcia zakończyły się wprowadzeniem do symulacji procesu przed sądem II instancji.

W ostatnim dniu szkolenia odbyła się symulacja procesu – formułowanie pism procesowych, rozprawa, przygotowanie wyroku oraz ogłoszenie wyroku. Po dyskusji kończącej szkolenie i po podsumowaniu uczestnikom rozdano dyplomy.

Lista uczestników szkolenia:

1. Berestecka Monika
2. Bobikau Dzianis
3. Krajewski Sebastian
4. Kulczycki Przemysław
5. Marasek Borys
6. Mielnicka Katarzyna
7. Nosek Anna
8. Pająk Magdalena
9. Pudzianowska Dorota
10. Salachna Tomasz
11. Stefanko Dominik
12. Studziński Witold
13. Szmaj – Światała Stanisława
14. Szmigiel Rafał
15. Szymocha Iwona
16. Włosek Karolina
17. Zmysłowska Małgorzata
18. Zybura Katarzyna
19. Żywiecki Paweł

XV. SEMINARIUM I STAŻE DLA UKRAIŃSKICH PRACOWNIKÓW SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO „POLSKIE DOŚWIADCZENIA SAMORZĄDÓW TERYTORIALNYCH”

W ramach realizacji zadania wykonano, następujące działania:

- a) Seminarium samorządowe we Lwowie dla **38** wyselekcjonowanych uczestników (24-25 listopada 2006);
- b) Indywidualne staże w urzędach i instytucjach dolnośląskiego samorządu terytorialnego dla **22** osób (grudzień 2006);
- c) Wydanie publikacji zawierającej materiały na temat samorządności terytorialnej, w języku ukraińskim (2230 egzemplarzy w formie płyty CD).

Ewaluacja przeprowadzona na dwu etapach implementacji projektu wykazała jego wysoką przydatność dla uczestników oraz ich ogólnie pozytywną ocenę zrealizowanych działań.

Efektem bieżącego monitoringu były nieznaczne korekty zaplanowanych komponentów, mające na celu maksymalnie zbliżenie do oczekiwań uczestników

Zakładanym efektem długofalowym jest podniesienie jakości zarządzania ukraińskich samorządów poprzez wykorzystanie wiedzy zdobytej w trakcie projektu oraz jej upowszechnianie przez samych uczestników projektu. Faktyczny stopień wystąpienia długofalowych efektów wymaga jednak weryfikacji w dłuższej perspektywie czasowej. Na etapie realizacji projektu uczestnicy zadeklarowali wysoki wskaźnik, jeśli chodzi o przekazywanie zdobytej wiedzy swoim współpracownikom na Ukrainie. Przeciętnie, uczestnik deklarował w ankiecie ewaluacyjnej, że zdobytą wiedzę podzieli się z kilkoma lub kilkunastoma współpracownikami na Ukrainie. W przypadku urzędników wyższego szczebla (dyrektorów departamentów lub wice-merów kilku niewielkich miast) liczba pośrednich beneficjentów będzie wynosić po kilkadziesiąt osób. Szczególnie cenny był też udział przedstawicieli Asocjacji Miast Ukrainy – ogólnokrajowej organizacji zajmującej się szkoleniami dla pracowników ukraińskiego samorządu terytorialnego. Szacuje się, że liczba osób, które skorzysta z wiedzy nabytej przez uczestników w projekcie (seminarium i staże) wyniesie **około 500 osób** (wstępnie planowano 250 osób).

Osobnym komponentem jest publikacja (w formie CD) zawierająca materiały z seminarium oraz dodatkowe zasoby. Publikacja wydana w nakładzie 2230 sztuk zostanie także niebawem udostępniona elektronicznie na stronie internetowej www.kew.org.pl. Szacuje się, że w ten sposób publikacja będzie dostępna dla samorządowców, studentów, nauczycieli akademickich i ekspertów z całej Ukrainy. Planowana jest rozbudowa serwisu w wersji rosyjskojęzycznej, co pozwoli także na korzystanie przez odbiorców z innych krajów byłego ZSRR.

Należy zwrócić uwagę, że w trakcie implementacji wystąpiły następujące zmiany, w stosunku do początkowo planowanych działań:

- Na prośbę strony ukraińskiej realizacja Seminarium Samorządowego we Lwowie została przesunięta na 24-26 listopada 2006;
- Ilość uczestników Seminarium we Lwowie była nieznacznie niższa niż planowano (38 zamiast 50 osób). Jak ustalono w trakcie bezpośrednich rozmów z uczestnikami, było to związane głównie z okresem intensywnych prac nad budżetami w samorządach ukraińskich. W efekcie część wstępnie

zgłoszonych uczestników zrezygnowała w ostatniej chwili i nie było możliwe zastąpienie ich innymi osobami. Warto jednak wspomnieć, że oprócz formalnego uczestnictwa 38 osób, z poszczególnych wykładów korzystali także dodatkowi urzędnicy Rady Miasta Lwowa oraz studenci kierunków prawniczych i administracyjnych (nie ujęci na liście obecności). Faktyczna ilość uczestników Seminarium była więc bliska planowanej.

- Wbrew początkowym planom zdecydowana większość uczestników Seminarium zdecydowała się opuścić Lwów bezpośrednio po zakończeniu zajęć 25 listopada popołudniu. W związku z powyższym konsultanci z Polski także wyjechali 25 listopada wieczorem (początkowo planowano ich pobyt do 26 listopada w razie konieczności ewentualnych konsultacji dla uczestników Seminarium). W efekcie zaoszczędzone zostały pokaźne, w skali budżetu, kwoty tytułem zakwaterowania i wyżywienia we Lwowie. Po uzyskaniu formalnej zgody MSZ zostały one w okresie późniejszym wykorzystane do poszerzenia zakresu merytorycznego staży na dolnym Śląsku oraz do zwielokrotnienia materiału tematycznego publikacji.
- W związku ze wspomnianymi oszczędnościami możliwe było zaoferowanie indywidualnych staży dla większej liczby uczestników. Zamiast planowanych 20 osób, do Wrocławia przyjechało faktycznie 22 osoby (w tym udział jednej osoby współfinansowany ze środków programu Wrocław Solidarity Bridge).
- Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom uczestników, w trakcie programu staży zaoferowano dodatkowe spotkania, także poza samym Wrocławiem. Ponadto, dla 3 samorządowców wywodzących się z niewielkich miast zorganizowano staż w samorządzie 35-cio tysięcznego Dzierżoniowa. Uznano bowiem, że taka forma stażu jest bardziej adekwatna do potrzeb tych konkretnych uczestników.
- W ramach wydanej publikacji zwiększono planowany nakład (2230 zamiast 500 egz.), zmieniono formę publikacji na bardziej dostępną i umożliwiającą lepsze rozprzestrzenianie wiedzy (CD-rom oraz planowana w ramach środków własnych „Biblioteka Samorządowa” dostępna na stronie internetowej).

XVI. STUDY TOURS TO POLAND

Program realizowany przez Biuro STUDY TOURS TO POLAND prowadzone przez Kolegium Europy Wschodniej w Warszawie w ostatnim kwartale 2006 roku.

A.

Dofinansowano projekt „**Razem przeciw korupcji**”, którego organizatorem była Fundacja Edukacja dla Demokracji oraz Laboratorium Nauczycieli „Poshuk” ze Lwowa. W ramach projektu 12 pedagogów ukraińskich, przebywała w Warszawie i Lublinie zapoznając się z kilkoma sprawdzonymi w Polsce sposobami przeciwdziałania temu problemowi (samorząd regionalny, szkolnictwo).

B.

Dofinansowano projekt współpracy szkół polskich i ukraińskich „**Swatka**”. Projekt zrealizowano w Kazimierzu z udziałem nauczycieli z 15 polskich i 14 ukraińskich szkół. Uczestnicy spotkania przygotowywali projekty przyszłej współpracy między szkołami.

C.

Zrealizowano pobyt w Polsce 57 przedstawicieli administracji regionalnej - 4 grupy z Ukrainy oraz 1 grupę z Rosji na 6 dniowych stażach w Polsce. Pierwsza część harmonogramu STP

była realizowany w ciągu 3 dni w Warszawie (dla wszystkich grup), druga – kolejne 3 dni we współpracy z CENTRUM SZKOLENIA SAMORZĄDU I ADMINISTRACJI W LUBLINIE na terenie woj. Lubelskiego i Podkarpackiego (grupa 1, 4, 5) oraz MAZOWIECKIM OŚRODKIEM DORADZTWA ROLNICZEGO W WARSZAWIE ODDZIAŁ POŚWIĘTNE W PŁOŃSKU na terenie woj. Mazowieckiego (grupa 2, 3)

PROGRAM REALIZOWANY W WARSZAWIE

MINISTERSTWO SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

Struktura Administracji Publicznej w Polsce, podział zadań i kompetencji administracji rządowej i samorządowej.

Spotkanie z przedstawicielami Wydziałów: Administracji Rządowej, Wydział Samorządu Terytorialnego

Zespół ds. Realizacji Strategii Antykorupcyjnej

MINISTERSTWO ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

Rolnictwo polskie po 2 latach członkostwa Polski w UE

SEJM I SENAT RP

Struktura, zadania i działalność polskiego Parlamentu

URZĄD KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

Komunikacja społeczna i strategie informacyjne w okresie dochodzenia Polski do członkostwa w UE. Przygotowanie zawodowe polskiej administracji regionalnej do wypełniania zadań wynikających z członkostwa Polski w UE. Działania aktywizujące społeczności lokalne w okresie dochodzenia Polski do członkostwa w UE

CENTRUM INFORMACJI EUROPEJSKIEJ

Działania informacyjno-edukacyjne w okresie dochodzenia Polski do członkostwa w UE na przykładzie aktywności Centrum Informacji Europejskiej

MAZOWIECKI URZĄD WOJEWÓDZKI

Struktura i zadania administracji rządowej w województwie, strategia rozwoju regionu, fundusze UE

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

Dualizm administracji publicznej na poziomie wojewódzkim, struktura, zadania i funkcjonowanie samorządu na poziomie województwa, kreowanie polityki regionalnej – zadania samorządu województwa, zarządzanie funduszami strukturalnymi UE.

POLSKO-AMERYKAŃSKA FUNDACJA WOLNOŚCI

Działalność PAFW – projekty krajowe i zagraniczne

FUNDACJA ROZWOJU DEMOKRACJI LOKALNEJ

Cele, działalność, realizowane programy FRDL

PROGRAM REALIZOWANY NA TERENIE WOJ. LUBELSKIEGO I PODKARPACKEGO

CENTRUM SZKOLENIA SAMORZĄDU I ADMINISTRACJI W LUBLINIE

System zarządzania jakością w/g normy ISO w administracji publicznej. Polityka ciągłego doskonalenia kadr w instytucjach publicznych.

LUBELSKI URZĄD WOJEWÓDZKI

Kompetencje Wojewody Lubelskiego i Dyrektora Generalnego, struktura i funkcjonowanie Urzędu Wojewódzkiego, zadania administracji rządowej w terenie

RZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Dualizm administracji publicznej na poziomie wojewódzkim, struktura, zadania i funkcjonowanie samorządu na poziomie województwa, kreowanie polityki regionalnej – zadania samorządu województwa, zarządzanie funduszami strukturalnymi UE.

STAROSTWO POWIATOWE W LEŻAJSKU

Charakterystyka powiatu leżajskiego, samorząd powiatowy – zadania i zasięg, relacje względem administracji rządowej, polityka ciągłego doskonalenia kadr, ISO w urzędzie zwiedzanie urzędu: Punkt Obsługi Interesanta, karty informacyjne, obieg dokumentacji.

URZĄD MIASTA ŚWIDNIK,

Informacje na temat Sytemu Zarządzania Jakością wg normy PN-EN ISO 9001:2001 i jego wpływ na funkcjonowanie urzędu; Elektroniczny obieg dokumentacji; punkt obsługi interesanta – system rejestracji spraw oraz przekazywanie do poszczególnych komórek organizacyjnych; Księga jakości.

URZĄD GMINY KOŃSKOWOLA

Struktura i funkcjonowanie najniższego szczebla samorządu, zadania i kompetencje, budżet gminy, sukcesy i problemy samorządu gminnego na przestrzeni 16 lat, nowe wyzwania - integracja z Unią Europejską.

WOJEWÓDZKI OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO W KOŃSKOWOLI

Zadania ośrodka, doradztwo z zakresu produkcji roślinnej, zwierzęcej oraz ogrodnictwa, ekologii. Reorientacja zawodowa rolników (agroturystyka), rozwój obszarów wiejskich, projekty UE

WOJEWÓDZKI SZPITAL SPECJALISTYCZNY

Struktura i funkcjonowanie szpitala wojewódzkiego; zarządzanie placówką ochrony zdrowia, zasady finansowania – kontrakty z Narodowym Funduszem Zdrowia, funkcjonowanie SZJ wg normy ISO w szpitalu.

GIMNAZJUM NR.1 W ŚWIDNIKU

Reforma szkolnictwa szczebla podstawowego i średniego

PROGRAM REALIZOWANY NA TERENIE WOJ. MAZOWIECKIEGO

STAROSTWO POWIATOWE W PŁOŃSKU

Struktura urzędu i zakres kompetencji, obsługa ludności.

URZĄD GMINY W PŁOŃSKU, Powiat Płoński

Struktura i funkcjonowanie najniższego szczebla samorządu, zadania i kompetencje, budżet gminy, sukcesy i problemy samorządu gminnego na przestrzeni 16 lat, nowe wyzwania - integracja z Unią Europejską.

URZĄD GMINY I MIASTA BIEŻUŃ, powiat Żuromin

Funkcjonowanie gminy miejsko-wiejskiej, doświadczenia w pozyskiwaniu funduszy unijnych na rozwój gminy, inwestycje (oczyszczalnia ścieków zbudowana ze środków UE)

URZĄD GMINY I MIASTA NASIELSK, Powiat Pułtusk

Struktura i funkcjonowanie gminy typu miejsko-wiejskiego, usługi komunalne, transport

URZĄD GMINY W WINNICY, powiat Pułtusk, funkcjonowanie gminy wiejskiej, zadania, działy obsługi mieszkańców, doświadczenia w pozyskiwaniu funduszy unijnych na rozwój gminy

ZESPÓŁ SZKÓŁ W WINNICY

Reforma szkolnictwa szczebla podstawowego i średniego

MAZOWIECKI OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO W WARSZAWIE ODDZIAŁ POŚWIĘTNE W PŁOŃSKU

Rola i zadania Ośrodków Doradztwa Rolniczego w Polsce, zakres współpracy z rolnikami, projekty UE, rozwój specjalizacji gospodarstw rolnych

MAZOWIECKIE STOWARZYSZENIE DORADZTWA ROLNICZEGO (organizacja pozarządowa)

Działalność MSDR na rzecz rolnictwa w regionie

GOSPODARSTWA ROLNE o różnym profilu działalności (wizyty)

Ferma trzody chlewnej i bydła mlecznego, gospodarstwo sadownicze i przechowalnia owoców, szkółka drzew owocowych i produkcja roślin ozdobnych, ferma produkcji jaj, zakłady przetwórstwa mięsnego, gospodarstwa agroturystyczne, hodowla danieli.

UCZESTNICY WIZYT STUDYJNYCH:

GRUPA I

Ukraina

Wizyta w dn. 22-27 października 2006

	Nazwisko, Imię	Miejsce pracy, stanowisko
1	SER'OGIN SERGIJ	Dyrektor, Narodowa Akademia Zarządzania Państwowego przy Prezydencie Ukrainy – Regionalny Instytut w Dniepropietrowsku
2	RUDIK OLEKSANDR	Wicedyrektor, Narodowa Akademia Zarządzania Państwowego przy Prezydencie Ukrainy – Regionalny Instytut w Dniepropietrowsku
3	SHVETS' PETRO	Przewodniczący Sołonjańskoj Rejonowej Administracji Państwowej, Obwód Dniepropietrowski
4	VLASOW GRYGORIJ	Przewodniczący Apostoliwskoj Rejonowej Administracji Państwowej, Obwód Dniepropietrowski
5	DIDYCH VALENTYN	Przewodniczący Krynyczańskoj Rejonowej Administracji Państwowej, Obwód Dniepropietrowski
6	LINS'KYJ VYACHESLAV	Przewodniczący Dniepropietrowskiej Rejonowej Administracji Państwowej, Obwód Dniepropietrowski
7	KOLESNYK IHOR	Przewodniczący Dowhynciwskoj Rejonowej Adm. Państwowej, m. Krywij Rih
8	TROYAN PETRO	Przewodniczący Wołodarskoj Rejonowej, Administracji Państwowej, Obwód Doniecki
9	PANYUTCHEV MYKOŁA	Przewodniczący Jasynuwatskoj Rejonowej Administracji Państwowej,

		Obwód Doniecki
10	MAŁOLITKO PAWŁO	Przewodniczący Onufrijskoji Rejonowej Administracji Państwowej, Obwód Kirowohradski
11	YUR'YEVA TETYANA	Wiceprzewodnicząca Weseliwskiej Rejonowej Administracji Państwowej, Obwód Zaporizki
12	ORGIYETS' OXANA	Wiceprzewodnicząca Berdiańskoji Rejonowej Administracji Państwowej, Obwód Zaporizki

GRUPA II

Ukraina

Wizyta w dn. 5 – 10 listopada 2006

	Nazwisko, Imię	Miejsce pracy, stanowisko
1	PAVLICHENKO VIKTOR	Zastępca Przewodniczącego Rady Obwodowej, Obwód Czerkaski
2	MARUSHCHAK VALENTIN	Kierownik Działu Organizacyjnego Rady Obwodowej, Obwód Czerkaski
3	SOKOLAN IVAN	Przewodniczący Rady Rejonu Zołotonosza, Obwód Czerkaski
4	ZUBKO PETRO	Przewodniczący Rady Rejonu Drabiw, Obwód Czerkaski
5	RYABOSHAPKA VOLODYMYR	Przewodniczący Rady Rejonu Korsu-Szewczenkiwsk, Obwód Czerkaski
6	TSOMENKO VASYL	Przewodniczący Rady Rejonu Katerynopol, Obwód Czerkaski
7	PYLYPENKO VOLODYMYR	Przewodniczący Rady Rejonu Kaniw, Obwód Czerkaski
8	YANISHEVSKYY VALENTYN	Przewodniczący Rady Rejonu Talniw, Obwód Czerkaski
9	SABADASH MYKOLA	Przewodniczący Rady Rejonu Szpolansk, Obwód Czerkaski
10	NAKONECHNYI MYKOLA	Burmistrz m. Chrystyniwka, Obwód Czerkaski
11	ZLYDAR GRYGORII	Burmistrz m. Chrystyniwka, Obwód Czerkaski
12	BEREZA VALENTYN	Dyrektor Obwodowego przedsiębiorstwa. Komunalnego, Obwód Czerkaski

GRUPA III
Ukraina
Wizyta w dniach 19 – 24 listopada 2006

	Nazwisko, Imię	Miejsce pracy, stanowisko
1.	OGDANS'KA TAMARA	Narodowa Akademia Zarządzania Państwowego przy Prezydencie Ukrainy – Regionalny Instytut w Dniepropietrowsku
2.	SHYPKO ANDRIY	Wiceprzewodniczący Rady Obwodowej, Obwód Dniepropietrowski
3.	OMELYUKH VASYL'	Przewodniczący Rady Rejonowej Sołone, Obwód Dniepropietrowski
4.	NOSUL'CHYK VASYL'	Przewodniczący Rady Rejonowej Samarska, Obwód Dniepropietrowski
5.	RYZHKOY YEVHEN	Przewodniczący Rady Rejonowej Ingulecka, m. Krzyw Róg, Obwód Dniepropietrowski
6.	GONCHARENKO VLADYSLAV	Przewodniczący Rady Rejonowej Marjine, Obwód Doniecki
7.	GAPYCH MYKOŁA	Przewodniczący Rady Rejonowej Dobropillia, Obwód Doniecki
8.	SULYMA MYKHAILO	Przewodniczący Rady Rejonowej Ulianovsk, Obwód Kirowogradzki
9.	MARTSENYUK MYKHAYLO	Wiceprzewodniczący Rady Obwodowej, Obwód Czerkaski
10.	KRAVCHUK ANATOLIY	Przewodniczący Rady Rejonowej Żaszkiw, Obwód Czerkaski
11.	KULAGA ANATOLIY	Wójt, Rada Wiejska Nowowasyliwsk, Rejon Berdiansk, Obwód Zaporoski
12.	IEMELIANENKO VICTOR	Przewodniczący Rady Rejonowej Orchiw, Obwód Zaporoski

GRUPA IV
Rosja
Wizyta w dniach 26 listopada – 2 grudnia 2006

	Nazwisko, Imię	Miejsce pracy
1.	KULAGIN IGOR	Dyrektor Departamentu ds. Polityki Informacyjnej i Współpracy z NGO w Urzędzie Wojewódzkim

		(Aparat Prawitelstwa) Obwodu Samarskiego
2.	ANISIMOVA GALINA	Zastępca dyrektora Departamentu ds. Polityki Informacyjnej i Współpracy z NGO w Urzędzie Wojewódzkim (Aparat Prawitelstwa) Obwodu Samarskiego
3.	TARGONSKAYA NATALIA	Kierownik Wydziału Komunikacji Społecznej w Urzędzie Marszałkowskim (Gubernialnej Dumie) Obwodu Samarskiego
4.	SOTNIKOVA TATYANA	Wójt gminy Komsomolski, Powiat Kinelski
5.	CHIKLINOVA LIDIYA	Przewodniczący Rady Powiatu Kinelski
6.	PISAREV ALEKSEY	Przewodniczący Rady Powiatu Piestrawka
7.	KALMANOVICH ELENA	Zastępcą Kierownika Wydziału Pomocy Społecznej Urzędu Miasta Nowokujbyszewsk
8.	EROKHOVA NATALYA	Kierownik Wydziału Organizacyjnego w Urzędzie Miasta Otradny
9.	ZOLOTOVA OLGA	Specjalista w Biurze Promocji Urzędu Miasta Otradny
10.	BEREZOVSKIY DENIS	Docent Katedry „Administracja państwowa i samorządowa” w Międzynarodowym Instytucie Badań nad Gospodarką Rynkową
11.	PESTRIKOVA VALENTINA	Zastępca dyrektora Samarskiej Regionalnej Organizacji Pozarządowej „Powołże”

GRUPA V

Ukraina

Wizyta w dniach 10 – 15 grudnia 2006

	Nazwisko, imię	Miejsce pracy, stanowisko
1.	DUBENKO SVITLANA	Dyrektor Fakultetu Prawa i Procesów Legislacyjnych Narodowej Akademii Zarządzania Państwowego przy Prezydencie Ukrainy
2.	PLAKHOTNIUK NATALIYA	Doktorant Fakultetu Prawa i Procesów Legislacyjnych, docent Fakultetu Zarządzania Państwowego i menagementu
3.	GALETSKY GENNADIY	Przewodniczący Berdycziwskiej Rady Rejonowej, Obwód Żytomierski
4.	TURANSKA NINA	Przewodniczący Ryżyńskiej Rady Rejonowej, Obwód Żytomierski

5.	PROTSENKO IURII	Przewodniczący Papiliańskiej Rejonowej Administracji Państwowej, Obwód Żytomierski
6.	DEINEKO VIACHESLAV	Przewodniczący Brusilowskiej Rejonowej Administracji Państwowej, Obwód Żytomierski
7.	KLYMENKO YURIY	Wiceprzewodniczący Perejasław-Chmielnickiej Rejonowej Administracji Państwowej, Obwód Kijowski
8.	GLADIY VASYL	Przewodniczący Sniatyńskiej Rady Rejonowej, Obwód Iwano-Frankiwski
9.	LYCHUK VASYL	Wójt gminy Stecew, Rejon Sniatyński, Obwód Iwano-Frankiwski
10.	MALIBORSKY PETRO	Dyrektor Departamentu Finansowego Sniatyńskiej Rejonowej Administracji Państwowej, Obwód Iwano-Frankiwski

PROMOCJA KULTURY BIAŁORUSKIEJ NA BIAŁORUSI SPRAWOZDANIE

Sytuacja kultury niepodległej w warunkach dominowania niniejszego reżimu rządzącego na Białorusi jest bardzo skomplikowana. Twórcy krytycznie nastawieni w stosunku do rządu – a nawet, w szeregu przypadków, tyle co publicznie nie popierające działania ekipy prezydenta – nie mają szans na realizację swoich aspiracji, bowiem stoją w obliczu blokady informacyjnej ze strony zmonopolizowanych przez władze środków masowego przekazu. W ciągu ubiegłego roku sytuacja się jeszcze pogorszyła. Na przykład, w lutym tego roku Minister edukacji Alaksandr Radzko wydał poufne rozporządzenie, zgodnie z którym literaci, członkowie istniejącego od 1934 r. Związku Pisarzy Białoruskich nie mogą uczestniczyć w spotkaniach na terenach szkół, uczelni lub uniwersytetów bez specjalnego zezwolenia lokalnych administracji państwowych (jak wiadomo samorządy, w tym akademickie, w dzisiejszej Białorusi nie istnieją). Szans otrzymania takiego zezwolenia, nie lubiani przez administrację prezydenta pisarze praktycznie nie mają – i tego mamy dużo przykładów w ciągu ostatnich 10 miesięcy. Gdy, na przykład, znany poeta białoruski, m.in. były ambasador Białorusi do ONZ, Henadz Buraukin (obchodzący właśnie w tym roku swoje 70-lecie) chciał w dniu 4.12. br. wziąć udział w spotkaniu literackim w jednej z uczelni zawodowych w Witebsku i nawet poprzednio dostał ustną zgodę na to od urzędniczki obwodowego „wydziału ideologicznego”, w ostatniej chwili spotkanie zostało odwołane. Przyczyną oficjalną tego odwołania przez władze było podane to, że Buraukin nie miał napisanie umowy o wynajęcie „pomieszczenia na terenie instytucji państwowej”. Poeta Narodowy Białorusi, kandydat do Nagrody Nobla Ryhor Baradulin nie miał szans być wpuszczonym do budynku Uniwersytetu Państwowego w Grodnie (październik 2006 r.), i jego spotkanie z czytelnikami udało się przeprowadzić tylko w lokalu filii miejskiej opozycyjnej Partii Obywatelskiej.

Realizacja projektu „Promocja kultury białoruskiej na Białorusi” toczyła się w warunkach często prawie podziemnych. Uwzględniając to, że akurat białoruscy pisarze mają najwięcej problemów z dotarciem do szerszej publiczności, koordynatorzy projektu ze strony białoruskiej proponowali wziąć udział w jego realizacji przede wszystkim literatom z „czarnej listy” administracji prezydenta. Wśród nich byli m.in., pomimo wspomnianych już Henadzia Buraukina i Ryhora Baradulina, poeci Andrej Chadanowicz, Siarhiej Zakońnikau, Leanid Drańko-Majsiuk, autorzy prozy i esejów Uładzimir Arłou, dr Piotr Vasiuczenka, Volha Ipatava, Andrej Dyńko (jednocześnie dyrektor zawieszonoego przez władze niezależnego pisma ARCHE), tłumacze i kulturologi dr Lawon Barszczeuski, dr Waśław Areszka, profesor literatury podziemnego Białoruskiego Liceum dr habil. Michaś Tyczyna, wykonawcy własnych piosenek Wiktar Szalkiewicz, Żmicier Bartosik, Kasia Kamocka. Poza tym w części spotkań brali udział artyści Alaksiej Maraczkin i Siarhiej Chareuski. Bardzo istotnym momentem spotkań był udział wydawców-współorganizatorów realizacji Białoruskiego Programu Wydawniczego, a jednocześnie literatów Uładzimir Siuczykaua (szef prywatnego wydawnictwa RODIOLA+) oraz Żmiciera Kołasa. W kilku spotkaniach brali udział również dyrektor wspomnianego Liceum, przewodniczący nie uznawanej przez władze Rady inteligencji białoruskiej Uładzimir Kołas oraz redaktor naczelny niezależnego czasopisma historyczno-kulturologicznego „Spadczyna” dr Alaksiej Chadyka. Głównym organizatorem spotkań był wiceprezes Białoruskiego PEN Clubu, redaktor naczelny pisma „Nasza Niwa” Andrej Skurko, współorganizatorami w rozpowszechnianiu wydań w ramach projektu BPW byli w konkretnych przypadkach Raisa Szastak, Siarhiej Zankiewicz, dr. Waśław Areszka, Volha Rakowicz z Mińska oraz Ihar Chodźka (Babrujsk).

Dokładną informację o uczestnikach i organizatorach poszczególnych 20 spotkań: patrz Aneks 1.

W tym miejscu trzeba zwrócić uwagę na to, że mimo podejmowanych prób współorganizatorzy spotkań nie mieli żadnych szans oficjalnie wynająć pomieszczenia dla ich przeprowadzenia. W kilku przypadkach spotkania udało się zorganizować dzięki prywatnym kontaktom

z dyrektorami lub profesorami edukacyjnych instytucji (Brześć, Grodno, Witebsk, Nawapołack, Żodyna, Barysau, Wilejka, Maładeczna, Orsza, Zasławje, Rakau). W innych przypadkach (Mińsk, Babrujsk, Mohylew, Białynicze, Salihorsk) spotkania miały miejsce w wykupionych lub wynajmowanych przez organizacje niepaństwowe lub partie polityczne lokalach. Spotkania w Połacku oraz w Baranowiczach zostały przeprowadzone w kościołach.

Realizacja tego programu pozwoliła udowodnić, że niezależna kultura białoruska cieszy się popularnością i wsparciem ze strony białoruskiego społeczeństwa obywatelskiego. Niemal w każdym miejscu uczestników tych spotkań zapraszano do ponownych wizyt. Poza tym, jeżeliby istniała możliwość ciągu dalszego w realizacji takiego lub podobnego programu w przyszłości, wśród perspektywicznych celów takich wizyt mogłyby być m.in. takie miasta jak: Homiel, Reczyca, Swietłahorsk, Żłobin, Pińsk, Bereza, Iwacewicze, Słuck, Lida, Postawy, Słonim i wiele innych.

W absolutnej większości przypadków jako środki transportacji uczestników tych spotkań zostały wykorzystywane samochody lub mikrobusy prowadzone przez samych ich uczestników (Uł. Kołas, Uł. Siuczykau, Żm. Kołas, Żm. Bartosik). To było zrobione po-pierwsze, żeby zagwarantować poufność co do informacji o ewentualnych miejscach spotkań, po-drugie, w związku z tym, że w absolutnej większości przypadków uczestnicy mieli z sobą dużą ilość książek oraz innych wydań przeznaczonych dla rozpowszechniania w formie nieodpłatnej (wyd. w ramach BPW) oraz częściowo odpłatnej (przede wszystkim książki autorstwa uczestników imprez).

W tym miejscu wszyscy współorganizatorzy projektu chcieliby serdecznie podziękować państwowym i niepaństwowym instytucjom a również prywatnym osobom za wsparcie, bez którego realizacja projektu byłaby wcale niemożliwa.

dr Lavon Barszczeuski